

W

vlaams nationaal

Weekblad · Twaalfde jaargang — nr 39 · 1 oktober 1966

Beheer : M. Lemonnierlaan 82 Brussel 1. Tel. 11.82.16, per. 1711.39, Wij Vlaams-nationaal, Brussel 1 - Redaktie : Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98. Losse nummers: 8 fr.

VOLKSUNIE

Verkrijgbaar bij alle dagbladverkopers.

TOM SWARTELE,

oud-praeses KVHV-LEUVEN:

MARSJEREN VOOR LEUVEN

In alle kranten heeft men, na de negatieve stemming in Kamer en Senaat over de inoverwegingneming van het Voorstel-Verroken, herhaaldelijk kunnen lezen dat het probleem Leuven terug « op straat » gegooid is. Meer bepaald dan de asfalt van de Leuvense Bondgenotenlaan, de slechte kasseien van de Naamse straat of de betonwegen van de studentenmarsj door Vlaanderen. Enkele dagen voor de opening van het nieuwe academiejaar komt deze hele problematiek weer naar voor. Denk echter niet dat gedurende de vakantiedagen niets is gebeurd, of dat op dit ogenblik geen schaaak gespeeld wordt in dit politiek-klerikaal tornooi. Laten we even kijken wat de toestand is op dit ogenblik en welke mogelijkheden voor evolutie er gedurende de eerstkomende maanden bestaan.

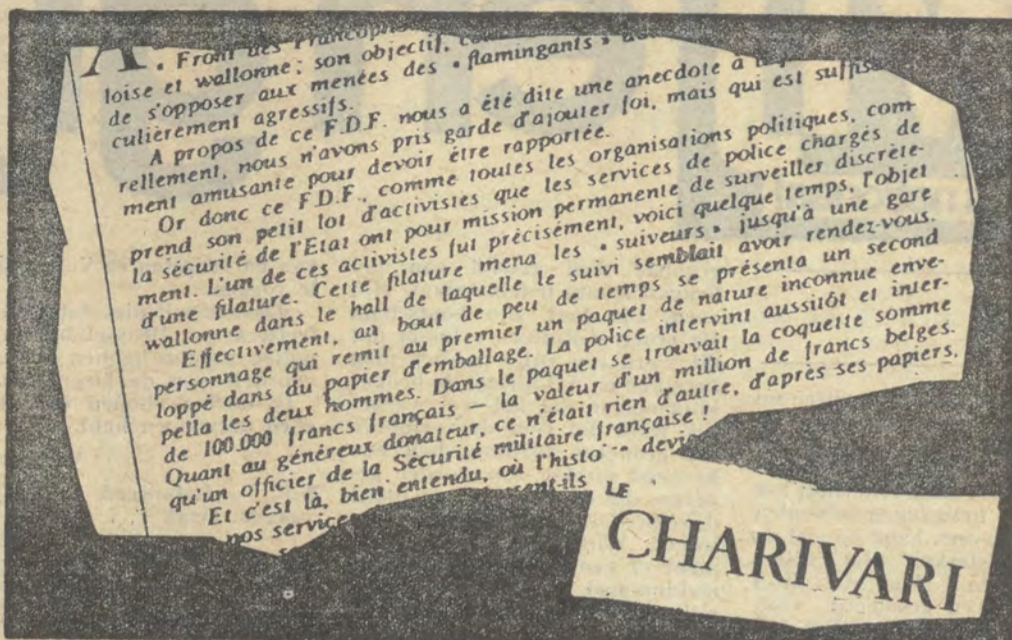
Wat de doelstellingen betreft, kunnen we zeggen dat deze ongewijzigd zijn gebleven. Dit wil zeggen : autonome democratische nederlandstalige universiteit in Leuven, autonome democratische franstalige universiteit in Wallonië.

Wie zijn de spelers? Beter gezegd, wie blijft bij zijn vroe-

ger ingenomen standpunt? De studenten hebben hun wil herhaaldelijk en duidelijk te kennen gegeven. Laten we hen voorlopig even buiten beschouwing.

Bij de Vlaamse professoren doen zich eigenaardige verschijnselen voor. In al hun stellingnamen die tot nu toe

F.D.F. : FRANS GELD?

Het te Parijs verschijnende maandblad « Le Charivari » vertelde in zijn jongste nummer volgende geschiedenis:

« Welnu, het F.D.F. heeft, gelijk alle politieke organisaties, zijn kleine kern activisten die door de Veiligheid van de Staat op diskrete wijze wordt geschaduwd. Een dezer activisten werd dan ook enkele tijd geleden gevolgd. De achtervolging leidde de politiemannen naar een Waals station, waar de gevolgd in de wachtzaal een afspraak bleek te hebben ».

« En inderdaad, na een tijdje verscheen een persoon die aan de eerste een pak met ongekeerde inhoud, gewikkeld in inpakpapier, overhandigde. De politie trad ogenblikkelijk op en ondervroeg de beide mannen. In het pak bevond zich de mooie som van 100.000 Franse frank — in België ter waarde van een miljoen. Wat de milde schenker betreft, hij bleek — volgens zijn identiteitspapieren — niets minder te zijn dan een officier van de Franse militaire Veiligheid ».

Tot daar « Le Charivari ». Het blad, dat sterk anti-Gaullistisch is, voegt bij dit bericht wat spottende commentaar.

De geschiedenis is natuurlijk onmogelijk, zegt « Le Charivari », want « iedereen weet dat de Franse politie de soevereiniteit van de buurstaten eerbiedigt en er bijvoorbeeld niet zou aan denken, in Duitsland een uitgeweken Frans kolonel te gaan kidnappen ». Iedereen weet ook « dat men zich niet kan voorstellen dat Franse autoriteiten zouden tussenkomen in de zaken van de Jura-autonomisten in Zwitserland en de zaken der Belgen, door nog wat olie op de reeds zo pijnlijke taalkwesties te gaan gooien ».

De verwijzing naar de kidnaping te Munchen en naar de inmenging in de Jura-zaak maakt duidelijk, dat « Le Charivari » wel degelijk overtuigd is van de juistheid van zijn informatie.

Vroegere Franse inmengingen in onze binnenlandse aangelegenheden en in de taalproblemen, evenals de geschriften en verklaringen van de Gaulle zelf, versterken ook ons in de mening dat te Brussel en elders met Frans geld tegen ons gewerkt wordt. En dat sommige van onze anti-Vlaamse super-Belgen doodgegewoon agenten van het buitenland zijn!

naar voor gekomen zijn, was het element « herstrukturering — demokratizering — laïcisering — revalorisatie van de fakulteiten » inhoudelijk steeds zeer sterk verbonden met het andere punt, nl. de overheveling.

Zodat men niet kan « ja » zeggen voor het eerste, en « neen » tegen het tweede.

Nu blijkt, dat de binding van deze twee elementen helemaal niet zo sterk is.

Inderdaad merkt men duidelijk een tendens bij de Vlaam-

se professoren om « voorlopig » over de overheveling te zwijgen, gezien hen een aantal formele beloften (ik meen niet dat we reeds van ernstige realisaties kunnen spreken) gedaan zijn inzake herstrukturering.

Welke zekerheid bestaat er immers dat de voorstellen van de commissie Leemans zelfs op dit punt zullen verwezenlijkt worden? De enige zekerheid ligt in het vertrouwen van de Vlamingen.

Anderzijds zijn er reeds elementen aanwezig die toelaten te vermoeden, dat de voorstellen van de commissie Leemans niet zullen gevolgd worden. Ik geloof niet dat het nodig is op dit ogenblik veel explicieter deze gedachtenlijn te ontwikkelen. Wel kunnen we voorlopig reeds zeggen dat de schijn gewekt wordt dat wij voor deze « democratische » tendens een prijs zullen moeten betalen.

Van de Vlaamse professoren naar prorektor prof. De Somer en kommissaris-generaal prof. W. Leemans is maar een kleine stap. Letterlijk en figuurlijk.

De benoeming van prof. Leemans tot voorzitter van de commissie die zijn naam draagt, werd in het Vlaamse land algemeen aanvaard. De benoeming van prof. P. De Somer, de eerste Vlaamse leek prorektor, is gebeurd op uitdrukkelijk verzoek van de Vlaamse gemeenschap en zeker met algehele instemming. Dat dit niet zonder slag of

stoot gegaan is, hoeft geen betoog.

Maar nu beginnen de moeilijkheden!

Nuchter bekeken moeten we zeggen dat prof. De Somer nu met een vleugel lam ligt.

Wat meer is, een zekere logica wordt op dit ogenblik tegen ons uitgespeeld. Hoe kunnen de Vlamingen immers op dit ogenblik verantwoord te ageren tegen een overheid — zogezegd meer en meer autonoom — die zij zelf 100 % gewild hebben?

Want indien eender welke aktie moet gevoerd worden in de eerstvolgende dagen — wie twijfelt hier nog aan? — kan men ze dan wel tegen de Vlaamse academische overheid voeren?

Of moeten we hier de twee elementen van onze eisen definitief scheiden?

(vervolg op blz. 3 in kader).

DE MARSJ

ZATERDAG 8 OKTOBER

Antwerpen-Groenplaats (9 u 30), Berchem-Albertpark (11 u), Mortsel, Hove (16 u), Lint, Duffel (16 u 30), Mechelen (17 u 30), Mechelen-Veemarkt : meeting (20 u).

ZONDAG 9 OKTOBER

Mechelen (12 u), Muizen, Hever, Boortmeerbeek, Kampenhout, Veltem, Herent, Wilsede, Leuven (18 u), Leuven Rijschool : meeting.

ORGANISATIE

Alle verdere inlichtingen : L.S.K., Postbus 33, Leuven, tel. 016.27430.

Overnachting aanbieden aan : Mark Boey, Molenstraat 68, St Michiels-Brugge; G.S.K., Sint Pietersnieuwstraat 25, Gent; Van der Hertens G., Fortlaan 33, Zwijndrecht; V.V.B.-sekretariaat, Paardenmarkt 20, Antwerpen; G. Thijs, Putsesteenweg 29, Bonheiden.

IEDEREEN IN DE MARSJ

EN NAAR DE MEETINGS I

DINSDAG 4 OKTOBER

Oostende-Kursaal (13 u), Stene, Zandvoorde, Oudenburg, Westkerke, Roksem, Zerkegem, Jabbeke, Snellegem, Varsenare, St Andries (18 u); openluchtmeeing Brugge-De Burg (20 u).

WOENSDAG 5 OKTOBER

Brugge (8 u), Assebroek; Oedelem, Knesselare (12 u), Ursel, Zomergem, Lovendegem, Bierstal, Vinderhoute, Mariakerke (18 u); Gent-Van Beverenplein (20 u, optocht naar Centrum), meeting Gent-Centrum (21 u).

DONDERDAG 6 OKTOBER

Gent-Kouter (10 u), St Amandsberg, Slotendries, Waalputte, Oostakker, Desteldonk, Hyfte, Zaffelare, Vijfhuizen, Eksaarde, Zwijnaarde, Sinaar, Pijvelde, Ossenhoek, Vlijminkhoek, St Niklaas; St Niklaas-Markt (meeting te 21 u).

VRIJDAG 7 OKTOBER

St Niklaas-Sterre, Haasdonk, Wilden Haan, Doren, Kruikeke, Schiphoek, Burcht, Antwerpen (te Antwerpen verzameling om 17 u Groenplaats, vanwaar de marsj tegemoet gegaan wordt aan de voetgangerstunnel), Antwerpen-Handelsbeurs : meeting (20 u).

op pag. 8
van dit
nummer een
leuven-artikel:
op pag. 4
paardekooper
te mechelen

WIJ en gij

vlaams nationaal

NU STEUNEN

Een tiental militanten zitten nu al weken in de gevangenis. De huisgezinnen hebben het niet gemakkelijk, de proceskosten zullen hoog oplopen. Iedereen vindt het goed dat er betogingen gehouden worden, iedereen loopt op met de Uilenspiegelstreken die uitgehaald werden! Maar niet altijd loopt het even gesmeerd, vaak worden de militanten uitgedaagd door ongere elementen uit het rijkswachtkorps. Daarom vragen wij uw steun, opdat wij onze gevangenen en veroordeelden zouden kunnen helpen, opdat wij onze aktie kunnen voortzetten. Stort op pr 549.18 van Kredietbank Antwerpen voor rek. 1100/13/38.479 met vermelding: «voor de gevangenen». Doe het vandaag nog!

— W.M., Antwerpen.

FRANS-VLAANDERENFILM

Van mei tot oktober 1965 werkte de amateurs-kineastenploeg, onderdeel van de Kortrijkse Foto- en Smalfilmgroep Kultura aan een actueel onderwerp « Frans-Vlaanderen ».

De zwart-wit klankfilm Erfgoed heeft het resultaat een geslaagde inleiding te zijn tot de problematiek van « Zuid-Vlaanderen ». Zo objectief mogelijk wordt de huidige toestand geschetst: een toestand van geleidelijke heropstanding na een periode van diep verval! De film die dertig minuten duurt, wil meer dan voorbij glorie onderlijnen en aan de diverse akties, welke voor het behoud van de Nederlandse kultuur in Zuidwest-Vlaanderen worden gevoerd, is de nodige aandacht besteed. Zo wordt er in reportagestijl verteld over de Frans-Vlaamse Kulturdagen 1965 te Waregem en te Ekelsbeke, met korte toespraken van Kanunnik Leseroort uit Rijsel en pastoor Decalf uit Ekelsbeke; ook het optreden van de leerlingen van de vrije kussussen Nederlands uit Steenvoorde, Bambeke, Leisele e.a. worden in het licht gesteld. Zo kan er ook worden geluisterd naar enkele vraaggesprekken die te St Winoksbergen in het Frans-Vlaams dialect van de eenvoudige volksmens werden afgenomen. Dr. Paardekooper en André Demedts komen in beeld en beantwoorden een paar belangrijke vragen.

Deze film die niet zomaar toeristisch is, maar de schrijvende toestanden van dit oer-Vlaams gewest, de dreigende teleurgang van de Westhoek aan de toeschouwer mededeelt, is voor het

grootste deel gewijd aan het Frans-Vlaams patrimonium, zijn aard, zijn taal, zijn landschap. De groep « Kultura » hoopt dat dit werk een ruim publiek mag bereiken en wil hierbij de bedenking maken dat het wel wenselijk ware dat voor de vertoning een grondige inleiding door een bevoegd spreker zou worden gegeven, die daarna door de prent-dokumentair kan worden geïllustreerd. Wie een leerrijk dokument of een aangename kennismaking met « Frans-Vlaanderen » wil, doet er goed aan beroep te doen op deze film.

Voor alle kontakt, voor elke inlichting wendt U tot het: Sekretariaat Kultura v.z.w., Vlaamse vereniging voor Foto en Film, Filips Van Den Elzaslaan 35, Kortrijk.

BRUSSELSE K.O.O.'S

Naar aanleiding van het antwoord van de minister van Volksgezondheid op de parlementaire vraag van volksvertegenwoordiger Mattheyssens betreffende de aanwervingen door de K.O.O. van de gemeenten van Brussel-Hoofdstad, waaruit blijkt dat in overtreding met de jongste taalwet geen enkele dokter noch apotheker van de Nederlandse taalgroep aangeworven werd, valt het mij pijnlijk op dat tot nog toe geen protest gehoord werd van onze Vlaamse medische faculteiten, noch van onze Vlaamse Academies en inzonderheid dan van de Vlaamse Academie voor Geneeskunde in België.

« De Standaard » heeft terecht gewezen op de omvang van het schandaal ook op menselijk vlak. De andere C.V.P.-bladen, evenals de franstalige van de hoofdstad en de Vlaamse socialistische en liberale pers zwijgen, waarschijnlijk omdat al de staatspartijen in de voornoemde gemeenten bestuurskoalities vormen die in de eerste plaats verantwoordelijk zijn voor de ongehooorde taaltoestanden in de ziekenhuizen van de K.O.O. in het Brusselse. Er is echter ook nog een andere politieke verantwoordelijkheid en wel die van de Vlaamse C.V.P.-ministers van Gezondheid en wel de heren Custers en Hulpiau, onderscheidelijk de voormalige en de tegenwoordige minister.

B.B., Mortsels.

KRUISKOPAKTIE

Ik heb U 50 fr toegezonden onder omslag, maar ik heb een vergissing begaan, ik heb op de omslag alleen « redaktie » geschre-

van en vergeten er Volksunie bij te voegen.

Want ik wil niet dat de kiekers van Brussel het in hun pollens zouden hebben! 't Is ten voordele van de IJzertoren.

Ik durf verhoppen dat ge het goed ontvangen hebt.

V.A., Gent.

N.B. — Inderdaad: goed ontvangen. Dank U!

RIJKSWACHT EN V.N.J.

Op zaterdag 10 en zondag 11 september richtte het Vlaams Nationaal Jeugdverbond te Dendermonde een feestelijk weekeinde in. Toelating voor het houden van een fakkeloptocht, een kampvuur en een jeugdfeest op de Grote Markt werd aangevraagd en bekomen.

Wie schetst echter de verbijstering van de ouders toen zij die zaterdag meerdere waterkanonnen en overvalwagens te Dendermonde zagen verschijnen. Bij navraag bleek dit voor de nagevoeg 400 V.N.J.-leden, meisjes en jongens van 6 tot 18 jaar, bestemd te zijn. Nochtans is het V.N.J. nooit sinds zijn zesjarig bestaan gemengd geweest in om het even welk relletje of herrie. Men vraagt zich af, wat die aanwezig-

heid van waterkanonnen en overvalwagens wettigde. Tijdens het Jeugdfeest stond de gans tijd een kommandowagen aan de Grote Markt.

VU-volksvertegenwoordiger Dr. van Leemputten heeft aan de minister van Binnenlandse zaken een parlementaire vraag gericht waarin hij vraagt: « Of het de gewoonte is dat dergelijke maatregelen worden getroffen telkens een vergelijkbaar aantal jongeren van de andere jeugdbewegingen een openbare aktiviteit organiseren ». En hij eindigt: « Indien het antwoord op deze vraag negatief zou zijn, kan de heer Minister mij mededelen waarom voor het V.N.J. te Dendermonde een uitzondering werd gemaakt? ».

J.R., Antwerpen.

V.M.O.

Ondervoorzitter Hongardy, de P.V.V.-snoever, beweert zonder blozen in een vrije tribune van « Le Monde » (uitgave 9 september) dat er absolute voorrang moet verleend worden aan het financieel evenwicht, dat alle andere vraagstukken, bijkomstig zijn en de taalvraagstukken nu reeds voldoende de openbare opinie vergiftigd hebben.

Spijtig voor deze Baas Ganzen-donk is de Vlaamse openbare opinie eindelijk in dermate gevoelig geworden, dat bevringspolitiek en brutale beknotting van het meest elementaire recht op Vlaamse meningsuiting de Vlamingen slechts tot meer weerbaarheid kan dwingen. Spijtig ook voor de belabberde eenheid in de P.V.V., vooral nu in verband met de uitvoeringsbesluiten van de taalwetten in het Brusselse.

Franstalige universiteitsprofessoren hebben in « Le Soir » van 11 september verklaard dat de Vlaamse vleugel (bestaat die?)

van de P.V.V. zijn niet-in-overwegingname van het wetsvoorstel Verroken heeft gekoppeld aan de eis (?) de taalwetten te doen uitvoeren. De heren professoren voegen er echter niet aan toe, welk gevolg er aan de eis van de « Vlaamse » P.V.V. gegeven is. Wat zouden heerschappen als D'Haeseleer en consoorten wel te eisen hebben in de P.L.P., die de taalwetten verafschuwt en bovendien nog de F.D.F.-zweep in de rug voelt?

Nemrod in « Wij » heeft het dan ook bij het rechte eind, wanneer hij schrijft dat de strijd van de Vlaamse militanten-organisatie tegen de verboden betogingen alleen maar nuttig kan zijn. Vooral om de psychologische invloed. En het brengt de minister van politie tot radeloosheid.

H.B., Erembodegem.

KOLPORTAGES

Ik ga volledig akkoord met dhr. J.V. (« Wij » van 17.9.66) als hij het heeft over kolportages die het V.U.-hart deugd doen en dat er steeds in dezelfde arrondissementen bruisende aktiviteiten heersen. Nochtans verwonderd het mij dat deze heer nog aan geen enkele kolportage (welke toch in-ons blad worden aangekondigd) heeft deelgenomen, die maandelijks ingericht worden in het arrondissement Dendermonde. Dhr. J.V. denkt toch niet dat de bruisende aktiviteiten in andere arrondissementen tot stand komen zonder propagandisten? Ik verwacht dat dhr. J.V. niet enkel enthousiast is met de pen!

R.D.F., Welteren.

De redaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuzen en inkorting voor. Over de lezersrubriek wordt geen briefwisseling gevoerd.

van de redaktie

Brussel, 29 september 1966.

Betr.: C.R.I.S.P. en ons blad.

Er bestaat te Brussel een "Centre de recherche et d'information socio-politiques" (in afkorting C.R.I.S.P.) dat - zoals zijn naam reeds aanduidt - zich bezig houdt met het wetenschappelijk onderzoek van socio-politieke aangelegenheden. De vruchten van dit onderzoek worden neergelegd in wekelijkse rapporten die gekend en gewaardeerd zijn om hun uitvoerigheid en nauwkeurigheid. Alhoewel dit instituut alleen in het Frans publiceert, verstrekt het ook nauwkeurige informatie over Vlaanderen en wordt het bij ons even druk geraadpleegd als te Brussel of in Wallonië. (Een nederlandsstalige C.R.I.S.P. komt er ooit nog eenswel ... als de Vlamingen bi politieke appetite geraken ...).

C.R.I.S.P. heeft reeds vroeger studies gewijd aan de Vlaams-nationale partij. De aflevering van verleden week handelt over de "radikaal-Vlaamse periodieke pers" en daarbij kwam natuurlijk ons blad in de eerste plaats en uitvoerig ter sprake. Uit de lange tekst over "WIJ" willen we slechts één zin citeren: "Het weekblad is er in geslaagd, het ritme van de opgang der partij te volgen".

In alle nederigheid beschouwen wij dat als een famous kompliment. Wie een kijkje heeft op en in onze redaktie, wie weet hoe hier met een strikt minimum aan krachten én middelen moet omgesprongen worden, zal ons niet tegenspreken en ons dit klein ijdelheidje van harte gunnen.

WJ

NATIONALE LOTERIJ

EEN SUPERHOOG LOT VAN

7 MILJOEN !

1 lot van 2.000.000 F	84 loten van 25.000 F
1 lot van 1.000.000 F	240 loten van 10.000 F
1 lot van 500.000 F	420 loten van 5.000 F
2 loten van 200.000 F	600 loten van 2.500 F
12 loten van 100.000 F	3.600 loten van 1.000 F
42 loten van 50.000 F	12.000 loten van 500 F

60.000 loten van 300 F

+ 50 troostprijzen van 10.000 F

IN HET TOTAAL **50.400.000 F** IN 77.054 LOTEN

Het biljet: 140 F Het tiende: 15 F

TREKKING OP 10 OCTOBER

Wij nazijn

Vlaams nationaal

VLAAMSE SOCIALE STUDIEDAGEN...

Het Partijbestuur van de Volksunie heeft met belangstelling de werkzaamheden gevolgd van de Vlaamse sociale studiedagen, waarin een sterke wil tot uiting kwam, de starre verzuiling te doorbreken die ons openbaar leven kenmerkt.

Het Partijbestuur ziet dan ook in de debatten van deze Vlaamse sociale week een hoopvol teken voor diegenen die de ontwikkeling van de Vlaamse gemeenschap zien in een open, pluralistisch perspectief.

...NAAR

HET PLURALISME ?

Anderzijds stipt het Partijbestuur van de Volksunie aan dat de evolutie naar een waarachtige openheid van de kristelijk sociale organisaties de afbouw noodzakelijk maakt van de nog zeer sterke feitelijke binding van deze organisaties met één bepaalde politieke partij. Slechts wanneer niet alleen de statutaire doch ook in feite de politieke keuzevrijheid van hun leden en verantwoordelijken op een loyale

wijze wordt gewaarborgd, zullen de kristelijke sociale organisaties zich als waarachtige open en pluralistische groepen kunnen aandienen; ook voor andere politiek-gebonden syndikale organisaties geldt de noodzaak, dergelijke bindingen te verbreken.

HET PENNOEN

Het maandblad «Het Pennoen» heeft een nieuw uitzicht gekregen en is ook naar inhoud geëvolueerd. Het blad is thans radikaal Vlaams en radikaal sociaal. Het heeft nu ook een vrije tribune, waarin vorige maand onze volksvertegenwoordiger Coppieters aan het woord kwam en deze maand oud-C.V.P.-volksvertegenwoordiger mr. F. van Damme, zoon van de burgemeester van Brugge.

KONSERVATIEVE PARTIJ ?

De stellingen van de heer Van Damme mogen we niet zonder een woord kommentaar laten gaan. De man vindt de Volksunie een conservatieve partij en ook in een later

Bij de opening van het academisch jaar aan de Krijgsschool te Brussel heeft de bevelhebber der school, kolonel Blondiau, in zijn toespraak beweerd dat «de historische kloof tussen leger en natie gedempt is». De kolonel verwees terloops naar de moeilijkheden met de Vlamingen aan het IJzerfront; dat is, volgens hem, echter allemaal volmaakt verleden tijd en thans zou er volledige integratie van het leger met het volk zijn. Ons dunkt echter, dat zulks hoegenaamd niet blijkt uit de taalverhoudingen bij de opperofficieren noch uit de onwil, waarmee terzake aan de Vlaamse eisen tegemoet gekomen wordt. Het blijkt evenmin uit de St Cyr-uniformen van de Krijgsschool, zoals Nemrod in zijn artikel op deze bladzijde duidelijk maakt.

stadium moeten wij voor hem een conservatieve partij blijven. De heer Van Damme mag (on)gerust zijn! Wij zijn een sociaal vooruitstrevende partij en we zullen dit ook in de toekomst blijven. Een Vlaamse partij, die niet zou zijn voor de stoffelijke en geestelijke verheffing van de kleine Vlaamse

man — hij weze dan arbeider, bediende, ambtenaar, landbouwer of zelfstandige — heeft geen zin.

Zoekt de heer Van Damme in Vlaanderen steun voor de gevestigde franstalige conservatieve en reaktionaire machten, dan mag hij die leveren. Wij zullen het niet doen.

Wij hopen dat dit klaar is.

DE UITVOERINGSBESLUITEN

De regering komt er maar niet toe, de uitvoeringsbesluiten bij de taalwet te publiceren. Die besluiten laten nu al drie (zegge en schrijve : drie) jaar op zich wachten. Nochtans vindt politie-minister Van der Poorten nog middel, de Vlamingen om «wat geduld» te verzoeken. Toppunt van blauw cinisme!

Het lamelendig geduld van de «Vlaamse» P.V.V.-er wordt slecht beloond door zijn Brusselse P.L.P.-kollega's Van Offelen en De Winter, die met ontslag uit de regering dreigen als de uitvoeringsbesluiten worden gepubliceerd.

Dat is dan de zoveelste liberale woordbreuk!

DE VLAAMSE C.V.P.

Er gaat praktisch geen dag voorbij, of de Vlaamse C.V.P.-mandatarissen publiceren een motie waarin de publikatie van de uitvoeringsbesluiten geëist wordt. Met drie jaar vertraging worden deze jongens zo langzamerhand wakker. Wanneer ze helemaal klaar wakker zullen zijn, begrijpen ze wellicht dat ze thans inzake de slenter van de uitvoeringsbesluiten de tol betalen voor de ongehoorde lichtzinnigheid, waarmee ze in de val van de commissie Vranckx-Vander Poorten zijn getrapt.

Slechte oneindigheid van de C.V.P.-halfslachtigheid : eens te meer moet de Vlaamse energie in deze partij dienen om af te smeken, wat al jaren bij wet een verworven recht behoort te zijn.

VERMINKING

Uiteindelijk zal de regering de uitvoeringsbesluiten wel publiceren en misschien zelfs zonder ze vooraf voor te leggen

aan de commissie Vander Poorten.

Zal dat dan een Vlaamse overwinning zijn? Och kom, wanneer men drie jaar lang op het meest elementaire wettelijk recht moet wachten, kan er van overwinning hoegenaamd geen spraak zijn.

Des te minder omdat Vanaudenhove reeds overholen heeft gezegd, wat hem voor de geest zweeft. Zelfs na de publikatie van de uitvoeringsbesluiten zal de P.V.V. het er op aan leggen, de op zichzelf reeds gebrekkige taalwetten nog te doen wijzigen. «Om ze te verbeteren», zoals Omer zegt.

Met taalwetterij komen we nergens en de aan taalwetterij bestede Vlaamse energie zou duizend maal méér renderen, indien ze zinvol gebruikt werd om de enige oplossing af te dwingen die ons kan beveiligen : staatshervorming, federalisme!

JACQUES BREL

Deze week verscheen een extra-uitgave van het boulevardblad «France-Dimanche» met in koeien van letters de titel «C'est la guerre entre Brel et les flamingants».

Onder een foto van de zanger zelf pakte het Franse blad uit met de foto's van de vier Vlaamse ministers die het optreden van Brel bijwoonden.

Pierske (van Toerisme en van Sap) vertelt aan iedereen die het horen wil, dat hijzelf er niet bij was toen Brel zijn «merde pour les flamingants» zong. Hij bevond zich weliswaar in het Kursaal op het bewuste ogenblik, doch had zich begeven naar waar zelfs de koning te voet moet gaan. Zoals men ziet : het toeval moet mééwillen!

DE OVERIGEN

De drie overige excellenties — De Clercq, Grootjans en Vander Poorten, alle drie Vlamingen en alle drie PVV-PLP-ers — bevonden zich wél in de zaal en zij juichten het anti-Vlaams lied van Brel om ter hardst toe.

Het moet zijn dat Brel op treffende wijze hun eigen PVV-gevoelens vertolkte, want de volgende dag waren zij er weer om de «merde pour les flamingants» snuivend te genieten en toe te juichen.

KONINKLIJKE GARDE

Enkele jaren geleden, toen de overwinnaar van Hertoginnedal Gilson het ministerie van Landsverdediging beheerde, kregen de kandidaat-officieren van de Militaire School (ofte Krijgsschool!) een heel bijzonder paradeuniform, natuurlijk zeer gelijkend op dat van de Franse militaire school te Saint-Cyr. Bij de viering van het driehonderdjarige bestaan van Charleroi liep de praalstoet vol met uniformen uit de tijd van de grote tyran Napoleon Bonaparte. En de plechtige koninklijke wacht van rijkswachters bij officiële gelegenheden draagt een berenmuts en het daarbij behorende uniform dat evenzeer aan deze grootse vaderlandse tijd herinnert.

Dit vasthouden aan en het terugkeren naar elementen uit die grote tijd van Napoléon en zijn afschuwelijke politiestaat konden we lange tijd met ironische blikken bekijken. Een beetje kinderachtig, een weinig achterlijk, redelijk belachelijk, maar alles samengenomen toch wel ongevaarlijk. En eigenlijk was dit geen onjuist oordeel. Ten minste niet als men niet vergat rekening te houden met datgene wat eveneens door dit alles wordt uitgedrukt : een wellicht onbewust heimwee naar de volledige overheersing van Europa door het échte vaderland, Frankrijk, en een als vanzelfsprekend beschouwd militarisme.

Nu twee ministers uit de negentiende eeuw (dus weer al zoveel dicht bij de bron!), Vander Poorten als minister van politie en Poswick als minister van oorlog en van parakommando's de leiding hebben gekregen, wordt tussen de lachwekkende dekors de «duivelspoot» duidelijk zichtbaar. In franstalige kringen en publikaties, in radio en televisie worden de parakommando's op een verdachte wijze verheerlijkt. Wie zich de recente geschiedenis van Frankrijk en het ontstaan van de Ve (gaullistische) republiek herinnert, zou geneigd kunnen zijn een vergelijking te maken met de verheerlij-

king die deze afdeling van het leger in die tijd in dit land heeft genoten.

Slechts uiterst zelden werd in onze nederlandstalige pers een woord geschreven over de zeer intense oefeningen die de welgekende rijkswachters van Etterbeek tijdens de gehele verlofperiode hebben ondergaan. Des te nadrukkelijker werd daarover door de franstalige weekbladers geschreven. En hun berichten zijn betrouwbaar. Noch het drukke zomerverkeer, noch het toeristisch seizoen hebben kunnen verhinderen, dat de koninklijke garde en andere elite-afdelingen op de komende oorlog werden voorbereid.

De koninklijke garde is dan al een eerste keer ter ere van de Volksunie uitgerukt (d.w.z. gemotoriseerd vervoerd, want zoveel hebben ze al bijgeleerd) naar de betoging te Ronse. Misschien zal ze ook de voettocht naar Leuven die op 4 oktober begint begeleiden, maar ze zal uiterst waarschijnlijk bij de eerste ernstige gelegenheid te Leuven optreden. Want onze Waalse vrienden en onze Brusselse heren eisen krachtadigheid. En Vander Poorten is er blijkbaar van overtuigd, dat zijn (door Suenens gezegende) slagen met de kromstaf van op een paard harder zullen aankomen. Wie de geschiedenis van «ons» vaderland kent zou nochtans moeten weten dat, als de keizerlijke oude garde (de koninklijke wacht) uitrukt, de veldslag verloren is. Misschien kan de slag nog keren als de koning, Baudouin Premier, aan zijn koninklijke broer Alexandre vraagt ofwel de koninklijke wacht ofwel de parakommando's te vervoegen...

Zij die de eer genieten in de buurt van deze elite te komen, zouden er toch wel goed aan doen aan een paar ouderen te vragen hoe de gewone Vlaamse «voetgangers» tijdens een beruchte IJzerbedevaart op de markt te Diksmuide de bereden rijkswacht (toen dé spuitwagens van de rijkswacht) klein kregen. Brussel zou misschien kunnen nadenken over een datum : 11 juli 1302!

Nemrod.

Wij nazijn

viaams nationaal

RODE ZATERDAG...

Allerlei wonderdoktoers en kwakzalvers buigen zich momenteel over het ziekbed, waarop de B.SP. sinds haar afstraffing bij de vorige verkiezingen amechtig naar adem ligt te snakken. De gewone remedies schijnen niet te baten, dus worden de paardenremedies maar gebruikt.

Een der paardenremedies is het organiseren van een hele reeks vergaderingen en optochten op één avond in één enkele streek. Het arrondissement Leuven viel verleden week de eer te beurt om, onder het motto « rode zaterdag », de proef op de som van de socialistische herrijzenis te leveren.

We hebben verleden maandag in « Volksgazet » de lange verslagen over de rode zaterdag-activiteiten met veel belangstelling gelezen. En we deden daarbij een merkwaardige vaststelling.

...ZONDER VOLK

In geen enkel verslag vonden we een opgave of een schatting van het aantal waarde partijgenoten dat aan de rode zaterdag had deelgenomen. Te Leuven « vond in het park een meeting plaats », maar of daar drie of driehonderd of drieduizend man was, stond er niet bij. Te Aarschot waren het « talrijke toehoorders », te Haacht eveneens « talrijke toehoorders, afvaardigingen uit het kanton » en te Diest bleek het « een talrijk gehoor » te zijn. Te Tienen kwamen « heel wat belangstellenden » op en te Zoutleeuw was er « ruime publieke belangstelling ».

Merkwaardige vaagheid! Om te weten hoe talrijk eigenlijk talrijk is, staken we ons licht even op te Aarschot. Daar bleek de stoet bestaan te

hebben uit hoop en al 140 man...

Voor de rode oktoberrevolutie was het trouwens nog een week te vroeg!

INDEKS

De nieuwe indeks is nog niet geboren en reeds wordt voorspeld dat het weer een misbaksel zal zijn.

Zo blijken de voedingsprodukten voor 40 % voor te komen in de nieuwe indeks, daar waar de verbruikers slechts 31 % van hun uitgaven er aan besteden. De grote slachtoffers van deze indekxvervalsing dreigen opnieuw de boeren te worden.

Dat hoeft allerminst te verbazen als men weet, dat de landbouwers eens te meer wandelen werden gezonden in de indekxkommissie.

BOEREN EN GEZINNEN

Deze indekxkommissie is samengesteld uit vertegenwoordigers van de producenten en van de vakbonden, ambtenaren en universiteitsprofessoren.

De landbouworganisaties vragen sinds lang een vertegenwoordiging in de commissie; terecht achten zij hun belangen onvoldoende of slecht verdedigd door de fabrikanten. Ze worden echter jarenlang met een kluitje in het riet gestuurd en uiteindelijk liet men hen weten, dat men hun gezelschap best kon missen.

Een andere categorie van mensen is eveneens niet in de indekxkommissie vertegenwoordigd en dan nog wel de belangrijkste categorie, nl. de verbruikers. De Bond van Grote Gezinnen, die terecht doorgaat als de meest representatieve verbruikersorganisatie, blijft uit de indekxkommissie geweerd. Het ziet er naar uit

dat zijn voorzitter, C.V.P.-volksvertegenwoordiger Frans Van Mechelen, in de politiek er maar voor spek en bonen bijzit!

Inmiddels wordt de indekxpolitiek beraamd en bedreven tégen de boeren en tégen de gezinnen.

SHAPE

We voorspelden verleden week dat de verhuis van Shape naar ons land een dure grap zou worden, dat de inplantingswerken te Casteau geld met hopen gaan kosten en dat er, gezien de hoogdringendheid, met centen zal gegooid worden o.m. door het feit dat de werken zullen toegekend worden zonder openbare aanbesteding.

We hebben niet lang moeten wachten om onze voorspelling in vervulling te zien gaan! Reeds staan de kranten vol klachten over het feit dat minister Poswick beroep deed op

een Frans studie bureau en dat deze toewijzing geschiedde zonder openbare aanbesteding. Fraai voor een minister van de partij, die — althans zo beweert zij — vooral oog heeft voor de eigen « nationale » belangen!

KLEINE WERELD

Het Frans studie bureau is echter niet de enige begunstigde. Het behoort tot een groep van vier bureaus, waarvan ook Alpha deel uitmaakt.

Alpha is een Belgische onderneming die geleid wordt door de broer van oud-minister Gilson. De wereld is wel héél klein wanneer telkens weer blijkt, dat er familiebanden zijn tussen invloedrijke politici en firmas die — zonder aanbesteding — rijkelijk bedeeld worden met staatsmanna.

Dat zal « natuurlijk » wel allemaal toeval zijn!

DE HELLEHONDEN

Dat onder de honden die bassen naar de schenen van vice-gouverneur Cappuyns vooral blauwe helleleven hun best doen, zal niemand verwonderd hebben.

Dt de partijgenoten van Verroken de meute der hellehonden hebben vervoerd, is al straffere kost. Inderdaad: de C.V.P.-ers van de bestendige deputatie in Brabant zijn de liberale voorbijgangers gevolgd op de jacht naar Cappuyns.

De Brabantse C.V.P. haalt een groot deel van haar aanhang en haar gewicht op het Vlaamse platteland. De stemmen van de brave Vlaamse mensen die — uit slenter, uit domheid of uit bekrompenheid? — naar de C.V.P. zijn gegaan, dienen eens te meer om er een anti-Vlaamse politiek mee te voeren.

Wanneer gaan de allerlaatste ogen eindelijk toch eens open?

De boeren weten heel goed, waarom alle opeenvolgende regeringen een indekxbeleid voeren dat rechtstreeks indruist tegen de landbouwbelangen. Zij laten zich geen uien voor citroenen verkopen. Zij beseffen dat hun beroep en hun vrij bestaan opgeofferd wordt aan de belangen van de landhaaien en de hengelaars naar goedkope arbeidskracht.

EEN BELANGRIJK NIEUW FEIT IN DE SINDIKALE WERELD

(tvo) Toen onlangs i.v.m. de postbedeling van kranten op zaterdagmiddag een staking bij het postpersoneel dreigde uit te breken, wisten de kranten te vertellen dat het initiatief voor deze — inmiddels afgeblazen — staking werd genomen door de zgn. « grote » vakbonden, doch dat het Kartel van Onafhankelijke Sindikaten zijn leden aanzette om door te werken.

Wat is dit Kartel van Onafhankelijke Sindikaten, wat is zijn betekenis en omvang en wat is zijn houding tegenover de sociale en economische problematiek in Vlaanderen? We zijn even ons licht gaan opsteken bij het Algemeen Verbond van Vlaamse Sindikaten om te trachten, een antwoord op deze vragen te krijgen.

Men bevestigde er ons natuurlijk al dadelijk het nieuws, dat enkele weken terug groot landengeknars in kleursindikale middens verwekte. Het Algemeen Verbond van Vlaamse Sindikaten heeft destijds besprekingen gevoerd met het Kartel van Onafhankelijke Sindikaten en

deze besprekingen hebben toen geleid tot het vormen van een Vlaamse federatie van onafhankelijke sindikaten onder de benaming « Vlaamse federatie van het Kartel van onafhankelijke sindikaten ».

Dat is een belangrijk feit! Het Kartel der onafhankelijken betekent heel wat in de sindikale wereld. De Vlaamse federatie ervan vormt, naast de Waalse, het eerste sindikaat dat geschoeid is op zuiver federale grondslag; tevens behoort ze thans tot een representatieve sindikale groep. De Federaties immers groeperen de onafhankelijke sindikalistische van alle bedrijfstakken der privéijverheid en van alle openbare besturen en parastatalen. Volwaardig dus wat het werkteerterrein betreft, volwaardig eveneens wat de omvang en de infrastructuur betreft.

De onafhankelijke vakbeweging is niet nieuw. Reeds vóór de eeuwwisseling had ze over heel het land haar verdedigers, haar aanhangers en haar organisaties. Steeds heeft de bedoeling vooropgezet, alle arbeiders te verenigen onder één vlag.

Want wat ook hun persoonlijke overtuiging mocht zijn, om op de meest efficiënte manier hun rechten af te dwingen en te verdedigen was eenheid een essentiële voorwaarde. Doch ook op het sindikale vlak vrat de tipisch-Belgische kanker van kleurpolitieke verdeeldheid en verzuiling in.

De mensen die thans aan de top zitten van de Vlaamse Federatie, behoren meest al tot de jongere generatie of komen uit de rangen van de politieke vakbonden. Allen hebben zij ervaren, dat zij niet alleen strijd te voeren hadden tegen de financiële grootmachten, maar dat zij zelfs geen medezeggenschap hadden in hun eigen kleurpolitieke organisaties. Militanten en leden werden doodgevoerd voor voldongen feiten gezet. Een onzalige opbodpolitiek tussen de verpolitiekte sindikaten kwam wél de sindikale bonzen en de politieke partijen, maar zelden of nooit de arbeiders ten goede. Indien de zgn. « hogere » (lees: partijpolitieke) belangen het vergden, werden de arbeiders doodeenvoudig in de steek gelaten; de meest schrijnende illustratie daarvan is wel de lakse houding van A.C.V. en A.B.V.V die, om de B.S.P.-C.V.P. regering ter wille te zijn, de arbeiders te Zwartberg lieten vallen als een baksteen.

Onafhankelijke sindikale concurrentie werd dan ook steeds door de kleursindikalistische gevreesd als de pest en bestreden als de vijand bij uitstek. De onafhankelijken werden met alle middelen wettelijke en onwettelijke, bekampt — wanneer de « groten » de erkenning der onafhankelijken niet meer tegen konden houden, werden er zelfs wetten met terugwerken

de kracht gemaakt die dan opnieuw, zoals bij de spoorweg, het monopolie van de kleurpolitieke organisaties moesten bevestigen.

Om die redenen verenigden de onafhankelijke groepen zich in meer gesloten formaties zoals het Algemeen Verbond van Vlaamse Vakverenigingen, het Kartel, het Eenheidsindikaat. Dit laatste w. i. mede door de omstandigheden waaruit het ontstond, unitair ingesteld. De geschiedenis en de ervaring echter hebben geleerd dat de problemen van de Vlaamse arbeiders niet dezelfde waren als die van de Waalse; daarom reeds werd jaren geleden een aanvang gemaakt met de studie van een structuur op federale basis.

Zover is het thans! Met de Federaties van het Kartel der onafhankelijken is een versterkte en geduchte macht op het sindikale vlak verschenen. Deze gebeurtenis is van een dergelijk belang, dat heel wat kranten — o.m. de « Libre Belgique » — er herhaaldelijk lange beschouwingen aan hebben gewijd.

Vanzelfsprekend laat deze gelukkige ontwikkeling geen enkele Vlaams nationalist onverschillig; de uitbouw van een sterke sindikale macht op federale grondslag is een gebeurtenis die wellicht kan leiden tot een keerpunt in de sindikale machtsverhoudingen en die in de Vlaamse beweging van grote betekenis kan worden. We zijn er van overtuigd dat de mensen van de Vlaamse federatie bekwamen en toegewijd zijn, dat hun federatie het onder sociaal en Vlaams oogpunt eerlijk meent. We volgen met aandacht deze belangrijke ontwikkeling, waarop wij nog terug zullen komen.

WAAR KOMEN DE FABRIEKEN?

De sociale en economische problemen namen de laatste tien jaar een steeds grotere plaats in tussen de aktuele bekommernissen van de Vlaamse beweging. Steeds meer Vlamingen begrepen dat de politieke strijd tegen het Brusselse unitarisme zeer nauw verbonden was met de strijd voor het ophalen van de sociaal-economische achterstand van de Vlaamse provincies.

De pogingen o.m. door minister Eyskens destijds ondernomen om op basis van de statistieken enkele probleemgebieden in Vlaanderen uit te schakelen, bleven steken in de onwil van volgende regeringen en centralistisch georiënteerde top-administraties.

Wel waren de opeenvolgende regeringen bekommerd om de politieke beroering in Wallonië, die de massa van arbeiders, bedienden en kleine middenstanders steeds duidelijker in de richting van het federalisme stuwde. Met veel ijver en evenveel miljoenen werd getracht, de kwijnende vitaliteit der oude Waalse industriestreek opnieuw tot leven te wekken. Waar te weinig kinderen in Wallonië werden geboren, voerde men op massale wijze Algerijnen, Spanjaarden en Turken in.

Intussen maakten verschillende Vlaamse gewesten op eigen kracht, dank zij hun gunstige ligging, hun arbeidsreserves en ook dank zij de interesse van buitenlands kapitaal, een flinke sprong voorwaarts. Antwerpen met zijn haven- en industrieuitbreiding bereikte en overschreed als eerste Vlaams arrondissement het rijksgemiddelde van loonpeil en welvaart.

Het drama van Zwartberg was dan ook voor de bevolking als een plots opzettend onweer, dat in zijn schril bliksemlicht een rotte plek toonde in de Vlaamse en de hele Belgische economie.

Tegenover een opgeschrikte openbare mening had de regering intussen in zeven haasten een plan ontworpen voor « de redding van de bedreigde gewestelijke economieën ». Dit plan werd onmiddellijk scherp aangevallen door de deskundigen van het Vlaams Economisch Verbond en dit in een ophefmakende T.V.-uitzending. Het bleek inderdaad dat dit plan van toepassing zou zijn op gebieden in Wallonië waar zowat één miljoen 300 duizend mensen woonden, en in Vlaanderen met slechts zowat 240 duizend.

De Volksunie heeft onmiddellijk, samen met de Vlaamse Volksbeweging en verschillende niet-politieke groepen, de strijd aangeboden tegen dit monsterplan.

Bij de bespreking van de regeringsverklaring van de heer Van den Boeynants hebben wijzelf in de Kamer gewezen op het gevaar dat dit plan inhield voor de vrede in het land. Uitvoerig hebben wij deze waarschuwing herhaald bij de bespreking van de begroting van Economische Zaken.

Op 15 juni 1966 diende de regering tenslotte het wetsontwerp in tot instelling van uitzonderlijke hulpverlening aan de steenkoolmijngebieden en bepaalde andere gewesten. Uit dit ontwerp kon men nog niet opmaken of de regering afstand had gedaan van het plan van de vorige C.V.P.-B.S.P.-regering. In dit wetsontwerp werden immers wel de fiscale en financiële steun aangeduid die de regering wilde verlenen aan de « probleemgebieden ». Maar wat betreft de gewesten waar deze steun zou kunnen verleend worden, beperkte het ontwerp zich ertoe te verwijzen naar « de steenkoolmijngebieden en bepaalde andere gewesten, die met ernstige en dringende problemen af te rekenen hebben ».

Geen wonder dat én in de bevoegde Commissie én nadien in Kamer en Senaat de discussie voor een groot gedeelte ging over de vaagheid van deze omschrijving en de willekeur die hieruit bij de toepassing van de wet zou kunnen voortvloeien. De woordvoerders van de Volksunie in Kamer en Senaat stonden ditmaal niet meer alleen.

Op 14 juli 1966 werd de nieuwe wet gepubliceerd. Zopas werd de lijst bekend gemaakt van de gemeenten waarvan het grondgebied in aanmerking komt voor de toepassing ervan.

De gevoerde aktie heeft in zoverre resultaat opgeleverd dat Vlaanderen en Wallonië, wat de theoretische toepasbaarheid van de wet betreft, ongeveer gelijk bedield worden, met toch nog een licht overwicht in het voordeel van Wallonië.

Het zou echter een illusie zijn te menen, dat hiermede de strijd gewonnen is en het gevaar afgewend.

Binnen de ruimte der afgebakende gebieden beschikt de regering inderdaad over de absolute macht, de in de wet voorziene voordelen al dan niet toe te kennen.

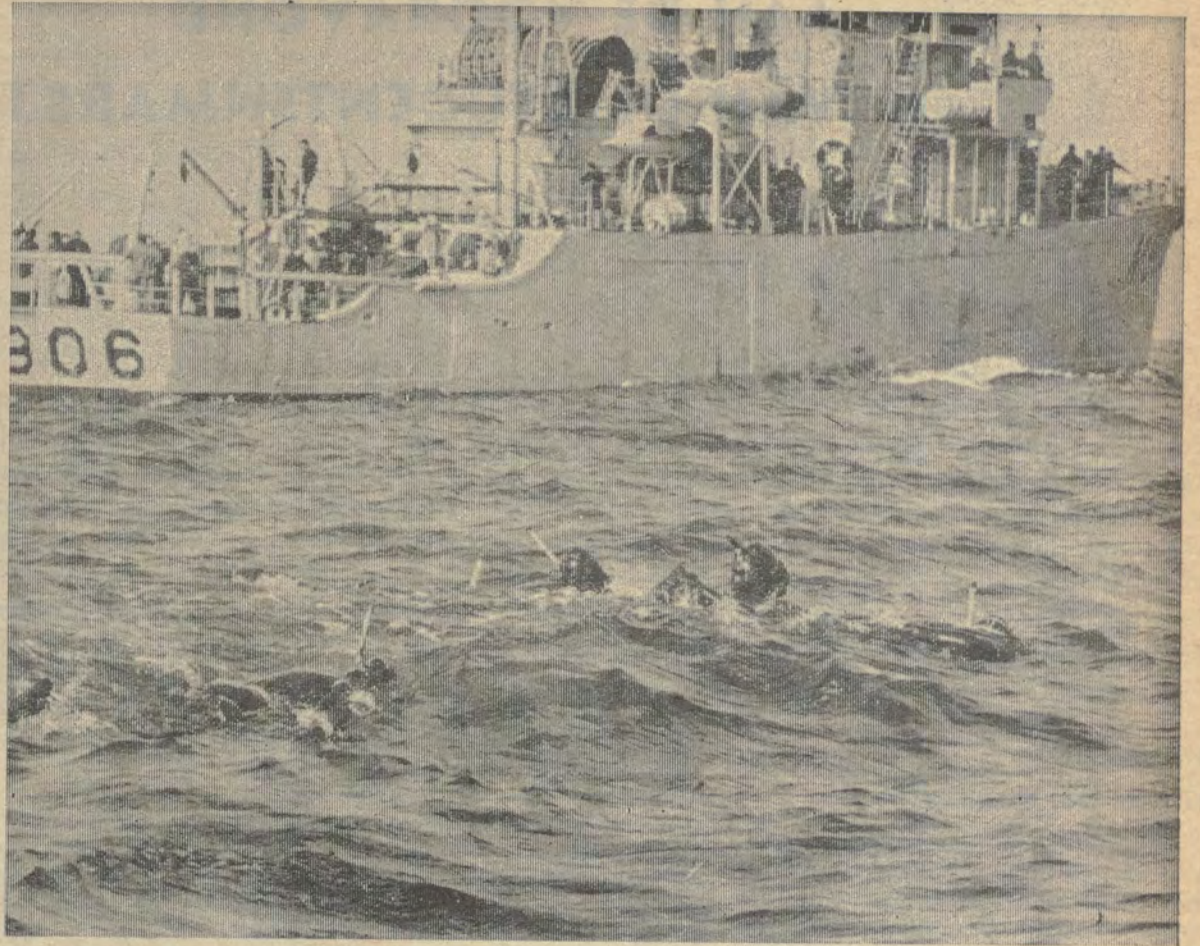
Het wordt dus de regering en de centrale top-administratie die in grote mate zullen kunnen beslissen waar in de komende jaren de nieuwe fabrieken zullen komen.

Slechts een voortdurend en hardnekkig toezicht op de uitvoering van de wet zal kunnen beletten, dat eens te meer de gelden van de hele gemeenschap in hoofdzaak zullen aangewend worden om de Waalse onrust af te kopen en aldus de groeiende federalistische stroming te dwarsbomen.

Zonder dit toezicht kunnen de economische troeven waarover Vlaanderen thans beschikt eens te meer ontkracht worden, zoals destijds de Limburgse koolrijkdom.

Zonder dit hardnekkig toezicht zal de prijs voor het drama van Zwartberg niet betaald worden.

H. Schiltz.

We kunnen heus wel geestdriftig zijn om een finke sportieve prestatie en we vinden het dan ook echt knap dat een aantal jongens naar Dover zwemmen. Maar heel wat minder fraai vinden we het, dat daarvoor het miljoenenmateriaal van het leger moet dienen. Stel u even voor dat iedere groep van acht sportlui aanspraak zou maken op een vestzakkrusertje, een Starfightertje of een tank! Wat kost het plezier van een handvol zwemmers de belastingbetaler?

ARME KULTUUR

In antwoord op een vraag van kamerlid Boet die o.m. vroeg hoeveel kultuurcentra, schouwburgen, musea, conservatoria enz. ons land telt, heeft Van Elslande moeten bekenen dat hij het niet wist!

De afdeling planning en statistieken van zijn departement is nog niet georganiseerd en de huidige rekruteringsstop laat niet toe, daaraan te verhelpen.

Wij vragen ons enkel maar af, hoe het in godsnaam mogelijk is aan cultuurplanning te doen bij dergelijke volslagen onwetendheid...

LEUVEN BLIJFT UNITAIR

In het septembernummer van « Ons Leven » wordt « De kern van de zaak » behandeld. Terecht besluit de redactie dat de aangekondigde ruimere autonomie nog lang niet bereikt werd.

In enkele woorden samengevat kan gezegd worden, dat zowel de inrichtende macht als het algemeen beleid unitair blijven, dat de subsidies door een unitair orgaan binnenkomen, dat de vertegenwoordiging tegenover derden unitair blijft, dat de Vlaamse en Waalse afdelingen geen rechtspersoonlijkheid en ook geen eigen rector hebben (slechts een pro-rector).

Opgedragen ter meditatie aan de Vlaamse C.V.P.-ers die in de beste Van Cauwelaertse traditie weeral menen dat het schaaft in huis is!

KRISIS IN DE STAALNIJVERHEID ?

Dat « het staal » met problemen worstelt, zal wel niemand ontkennen. Dit is een West-europees verschijnsel, te wijten aan de concurrentie der mastodont-ondernemingen uit Japan en de V.S.A.

Maar men krijgt de indruk dat het Belgisch grootkapitaal, dat hierbij zeer nauw betrokken is, het er op aanlegt de toestand veel zwarter af te schilderen dan hij is. En zo belangrijke financiële voorde-

len van staatswege los te maken.

Willen wij vermijden dat hetzelfde straatje zonder einde wordt bewandeld als met de Waalse steenkolenmijnen, dan is het geboden deze zaak van zeer nabij te volgen. Na de put der mijnen kan Vlaanderen het zich niet veroorloven, die van de Waalse staalfabrieken ook nog mee te vullen! Te meer daar steun doorgaans weerkomt op vette wedden en tantièmes van enkele bedrijfsbonzen.

SLAPERS...

Een goede vriend uit Limburg deed ons een interessante vergelijking aan de hand. Hij had opgemerkt dat zijn provincie 12 volksvertegenwoordigers telt, net evenveel als er in de Volksunie-Kamerfractie zitten.

Deze twaalf Limburgers van de drie « grote » partijen hielden samen gedurende het voorbije parlementaire jaar 10 redevoeringen in de Kamer. Daarnaast interpeleerde nog één enkele van hen en werden er tweemaal mondelinge vragen gesteld in de zgn. question-time. In het geheel dus 13 tussenkomsten voor een dozijn mandatarissen.

...EN WERKERS

Vergelijken we deze prestatie even met het werk van onze twaalf V.U.-kamerleden. Zij hielden 37 redevoeringen in de Kamer, interpeleerden 13 keer en kwamen 6 keer tussenbei in de question-time. Een geheel van 56 tussenkomsten dus.

Logische konkluzie: een V.U.-parlementair is meer dan vier keer het brood van een kleurpolitieker waard. En Limburg ware beter vertegenwoordigd alleen maar door drie Volksunie-mensen dan door het dozijn slaapkoppen.

P.V.V.-KONGRES

De P.V.V. zal vóór het einde van het jaar een zgn. inventaris-kongres houden te Brussel. Het kongres zal voorgezeten worden door de Waal (natuurlijk, zouden we zeggen) Ciselet.

« Dat wordt voor de P.L.P. de gelegenheid », verklaarde Vanaudenhove, « om doorheen gans het land te beginnen met de grote kampanje tegen het extremisme en voor de eenheid der Belgen ».

We verwachten dat dus onmiddellijk na dat kongres maatregelen zullen getroffen worden tegen de P.V.V.-extremist en burgemeester van Luik, Maurice Destenay, het heerschap dat verleden zondag weer eens al zijn hatelijke laudunkendheid over de Vlamingen heeft uitgespuwd.

MAATREGELEN

Inmiddels treft Vanaudenhove reeds maatregelen en wel tegen zijn eigen Vlaamse partijgenoten. Dat zijn waarschijnlijk ook al extremisten. Zo weten bestuursleden van het L.V.V. te vertellen dat de P.L.P.-voorzitter Vanaudenhove persoonlijk tussenbeide gekomen is om een artikel van Piet van Brabant uit het jongste nummer van « Volksbelang » te doen gooien. Censuur in het teken der vrijheid. En spreekof schrijfverbod onder het motto van de vooruitgang.

Heerlijk zwijgers- en zwerterrolletje dat Omer aan zijn Vlaamse volgelingen voorbehoudt!

TWEETALIGHEID

In afwachting van de blauwe kampanje tegen het extremisme en voor het vaderlandse unitarisme stellen wij ons de vraag, waarom de met zoveel brio door Van den Boeynants aangekondigde kampanje voor tweetaligheid zo lang op zich laat wachten.

Onze kleine teen zegt ons, dat de Brusselse spekslager op een (voor hem althans) onverwachte moeilijkheid is gestuit: de Walen dreigen hem met klikken en klakken over hun taalgrens te gooien als hij bij hen de kennis van het Nederlands zou willen bepleiten.

Ofwel komt de kampanje helemaal niet meer, ofwel komt ze uitsluitend in Vlaanderen. Met hoogstens in Brussel, « voor de frim » zoals dat heet, een paar goedkope affiches waar geen kat naar kijkt.

AAN DE VOORAVOND VAN DE STUDENTENMARSJ

LEUVEN

De aktie rond Leuven zal met de heropening van het akademiejaar opnieuw branden aktueel worden. Daar de strijd moet gewonnen worden, is het nodig dat alle goedwillenden de handen in elkaar slaan. Aktie veronderstelt ook dat de « ideologen » even naar de achtergrond schuiven of ten minste hun starre ideologie even laten rusten. Het is een feit dat een groep leidende studenten wat verbaasd geweest is, dat de strijdende Vlaamse Beweging het hoofd-

aksent is gaan leggen op de splitsing van Vlaams-Brabant. De strijd rond de demokratisering van de universiteit zelf heeft nog geen voldoende klankbord gevonden. Dit kon ook niet anders. De eerste idee wordt sinds jaren gepropageerd en is gemeengoed geworden. De tweede staat nog maar in de beginfase, althans in de Vlaamse kringen. Ze zal nog geruime tijd dienen gepropageerd eer ze gemeengoed wordt.

aansporen om niet voor de Volksunie te kiezen of wanneer ze, zoals te Zwartberg, de arbeidersbelangen verwaarlozen. Tegenover vijandigheid heeft ook goede wil zijn grenzen.

Daarom dat het ons zo oprecht verheugd dat het Kartel van Onafhankelijke Sindikaten niet alleen federaal gesplitst werd in een Vlaamse en in een Waalse vakvereniging, die natuurlijk kunnen samenwerken voor gemeenschappelijke objectieven, maar dat dit Kartel dan ook nog samensmolt met het Algemeen Verbond van Vlaamse Sindikaten tot één geheel onder de benaming van Vlaamse Federatie van het Kartel van Onafhankelijke Sindikaten en dit als a-partijpolitieke vakvereniging met verscheidene tienduizenden leden. Uiteraard kunnen wij met zulke vakvereniging hartelijker betrekkingen onderhouden dan met vakverenigingen, gebonden aan de partijpolitiek, die in de praktijk aan de top anti-Volksunie zijn en die in verkiezingstijd als zodanig ageren.

HEIMWEE

NAAR DE TOEKOMST ?

Een gedeelte van de leidende studenten, dat uit C.V.P.-gezinnen stamt of gedeeltelijk onder invloed staat van het neo-marxisme, ergert zich vaak ten onrechte en verwacht soms enkele figuren met een beweging.

Deze studenten ergeren zich vaak aan het overdreven belang dat sommigen hechten aan de geschiedenis. Ze mogen niet vergeten dat oudere mensen automatisch meer aan het verleden terugdenken dan jongeren, die nog geen verleden hebben. De geschiedenis is daarbij vaak leerrijk. Ook in de strijd rond Leuven zal men vaak treffende parallelen vinden in het verleden, waardoor de reacties en de argumenten van de tegenstrevers thans vaak bij voorbaat kunnen onderkend worden.

Wel is het juist dat heimwee naar het verleden fout is. Wil de Vlaamse Beweging vooruit, dan dienen de strijdende groepen gekenmerkt door de nostalgie naar de toekomst en niet door het heimwee naar het verleden.

NATIONALITEITENSTRIJD ?

Diezelfde studenten ergeren zich aan de uitspraak dat de Vlaamse Beweging een nationaliteitenstrijd is, die buiten het sociaal-economisch vlak ligt.

Het is klaarblijkelijk juist dat de

Vlaamse Beweging de strijd van een volk of volksgroep is om een eigen politieke structuur. Wij begrijpen nog altijd niet waar sommigen, die dit ontkenen, hun motivering van het federalisme vandaan halen. Tenzij ze het verschil Vlaanderen-Wallonië-Brussel zuiver als een taalstrijd zien ofwel alleen federalist zijn om de linkse Walen genoeg te doen.

Dat deze nationaliteitenstrijd geen sociaal-economische grond zou hebben, is onzin. Het sociaal-economische overweegt zelfs op het kulturele en deze beide elementen zijn de voornaamste componenten van de volksstrijd.

PROGRESSISTEN IN SOORTEN

Er zijn allerlei soorten progressisten. Er is het progressisme op sociaal gebied, er is het progressisme in de Kerk, er is het progressisme op het gebied van de Nederlandse spelling. Op dit laatste vlak is praktisch gans Vlaanderen progressief ingesteld. Op het kerkelijk vlak is de overgrote meerderheid van jonge katholieke intellektuelen het. Op sociaal gebied is het procent wat geringer.

Vaak door de schuld van de progressisten zelf. Het nieuwe woord, dat niets anders betekent dan vooruitstrevend, wordt vaak verkeerd begrepen omdat sommige progressisten niets anders doen dan hun pijlen afschieten op de Vlaamse Beweging. Dit is essentieel

anti-progressisme, want de strijd van een volk tegen zijn koloniatoren zou principieel door alle progressisten gesteund moeten worden, omdat hij op zichzelf een vooruitgang betekent van de democratische bewustwording.

Afgezien hiervan kunnen we slechts misprijzen opbrengen voor degenen, die stelselmatig de waarheid verkrachten door de Volksunie uit te maken voor een conservatieve partij. Zij willen ons program niet kennen, zij weigeren te kijken naar onze stellingnemingen in het parlement en op het politiek vlak in het algemeen, zij weigeren kennis te nemen van de inhoud van onze voorlichtingsvergaderingen. Zij willen de waarheid niet zien, omdat ze niet kunnen verdragen dat de jongeren zich vrij massaal tot ons wenden. Hier wensen we aan toe te voegen dat de studenten, die klakkeloos deze praatjes slikken zonder studie van de feiten, voor ons de naam van intellektueel niet waard zijn. Objektiviteit en kritisch onderzoek zijn toch de eerste academische vereisten!

SLAVISCHE EN VLAAMSE VOLKSAARD

Verwant daarmee is de spot bij sommigen over het begrip Vlaamse volksaard. Weer zullen we graag bekennen dat sommige vlaamsgezinden er graag misbruik van maken. Eveneens erkennen we maar al te graag dat sociaal-economische factoren die volksaard krachtig mee bepalen. Maar wie dit laatste aanvaardt, aanvaardt ook dat er een volksaard bestaat. Naast de sociaal-economisch faktor zijn er echter ook nog de godsdienstige en kulturele factoren die mee hun rol spelen, naast de traditie, die ook positief kan zijn. Wij zijn niet de eerste generatie die waardevolle dingen ontdekt, ook al meent elke generatie jongeren dit soms in haar overmoed.

Aan de andere kant is het natuurlijk even ergerlijk als juist, dat sommige ouderen weigerden de vernieuwing van de jongeren zelf maar te leren kennen, laat staan positief tegemoet te treden. De vernieuwing komt altijd hoofdzakelijk van de jongeren. Ook nu is dat zo. Vermakelijk over die volksaard is het feit dat in een studie over Rusland in een neo-marxistisch weekblad de schrijver ervan het had over de invloed van de Slavische volksziel! Als de Russen een volksziel mogen hebben, mag Vlaanderen, mogen de Nederlanden die toch ook hebben, of niet?!

ANTI-SINDIKAAL ?

De Vlaamse Beweging en de Volksunie zouden daarbij anti-sindikaal zijn, wordt beweerd. Wij zijn nochtans steeds principieel voorstander geweest van vakverenigingen zoals we het trouwens ook zijn van landbouwsindikaten en van beroepsverenigingen voor zelfstandigen. Zeer vele van onze kiezers en vele van onze leden zijn lid van het A.C.V. en van het A.B.V.V. Wij hebben ze daarin steeds vrij gelaten en doen het nu nog. Maar deze vakverenigingen zijn helaas ook gebonden aan politieke partijen en men mag toch van ons niet verwachten dat we ze lof zouden toezwaaien, wanneer ze in verkiezingstijden onze gemeenschappelijke leden

EENHEID

We schreven deze bedenkingen omdat er een poosje een gevaar bestond dat een klein groepje neo-marxisten het studentenverzet rond Leuven om ideologische redenen probeerde eenzijdig te oriënteren en van de massa van de studenten en van de Vlaamse Beweging af te zonderen. Ideologen zijn altijd gevaarlijk in de praktische strijd. Gelukkig werd op tijd ingezien dat men de strijdende massa niet mocht voor het hoofd stoten, waarbij het eigen groepje zelf onvermijdelijk zou weggespoeld worden. De dialoog onder studenten heeft het vraagstuk opgelost en het praktisch verstand heeft het gewonnen. Het zal nodig zijn ook, want de conservatieve en reaktionaire Belgische machthebbers zullen ons de overwinning niet ten geschenke geven.

DEMOKRATISERING

De strijd rond de demokratisering en rond de splitsing van Leuven dient aangepakt met behulp van « alle » krachten die de strijd mee willen voeren. De Vlaamse massa zal positief reageren op de idee van de medezeggenschap van Vlaamse professoren en studenten te Leuven, als de studenten de zaak maar goed willen uitleggen. De vlaamsgezinden menen zeker niet, dat alleen de bisschoppen bevoegd zijn om een universiteit te leiden. Meteen krijgen de studenten de gelegenheid om op een modelwijze duidelijk te maken, dat medezeggenschap en economische democratie niet betekent het lamleggen van het persoonlijk initiatief maar het vermenigvuldigen ervan, de uitbreiding en de positieve realisering ervan voor al wie wat kan.

Anderzijds zal de strijd rond Leuven een machtige hefboom betekenen voor het bereiken van het federalisme. De strijd rond Leuven betekent mede de definitieve beveiliging van Vlaams-Brabant tegenover de Brusselse taalrassistische imperialisten.

De strijd rond Leuven is het laatste gevecht op het Vlaams grondgebied zelf, buiten Brussel. Nadien zullen we de strijd naar de hoofdstad kunnen verplaatsen, waar tot nog toe de kleine Vlaamse man geplet werd onder de druk van de Brusselse sociaal-economische verfransingsmachine.

De strijd rond Leuven zal ook het begin zijn van de strijd voor de demokratisering te Brussel zelf.

Daarom moet deze strijd gewonnen worden. Liefst zo vlug mogelijk. Dat kan, wanneer er eendracht is in de strijdbaarheid.

Wim Jorissen.

BEVOEGDHEID

Volksvertegenwoordiger Coppieters vroeg de minister van de Middenstand of een sekretaris van een Gewestelijk Komitee voor Beroepsopleiding in Ambachten en Neringen het recht heeft, zich binnen het domein van zijn gewestelijk komitee tot 'n patroon te richten met de vraag waarom hij een leerkontraakt heeft afgesloten bij een bepaald leersekretariaat en niet bij een ander leersekretariaat.

De minister antwoordde dat het ambtsgebied van elk leersekretariaat dat van het gewestelijk comité niet mag te buiten gaan. Hieruit volgt dat de patroon en de leerling volledig vrij zijn om bij het sluiten van een leerkontraakt, eender welk leersekretariaat uit het ambtsgebied van het gewestelijk comité voor beroepsopleiding en -volmaking als tussenpersoon te kiezen.

SIERKUNSTEN

Wim Jorissen maakte er de minister van Nederlandse cultuur opmerkzaam op dat in de Nationale Hogere School voor Bouwkunst en Sierkunst te Terkamen talrijke nederlandsstalige leerlingen studeren; er is echter geen Nederlandse afdeling. Alleen wordt aan de hogergenoemde leerlingen toegelaten de examens in het Nederlands af te leggen. Onze senator polste of het niet nuttig zou zijn dat de school

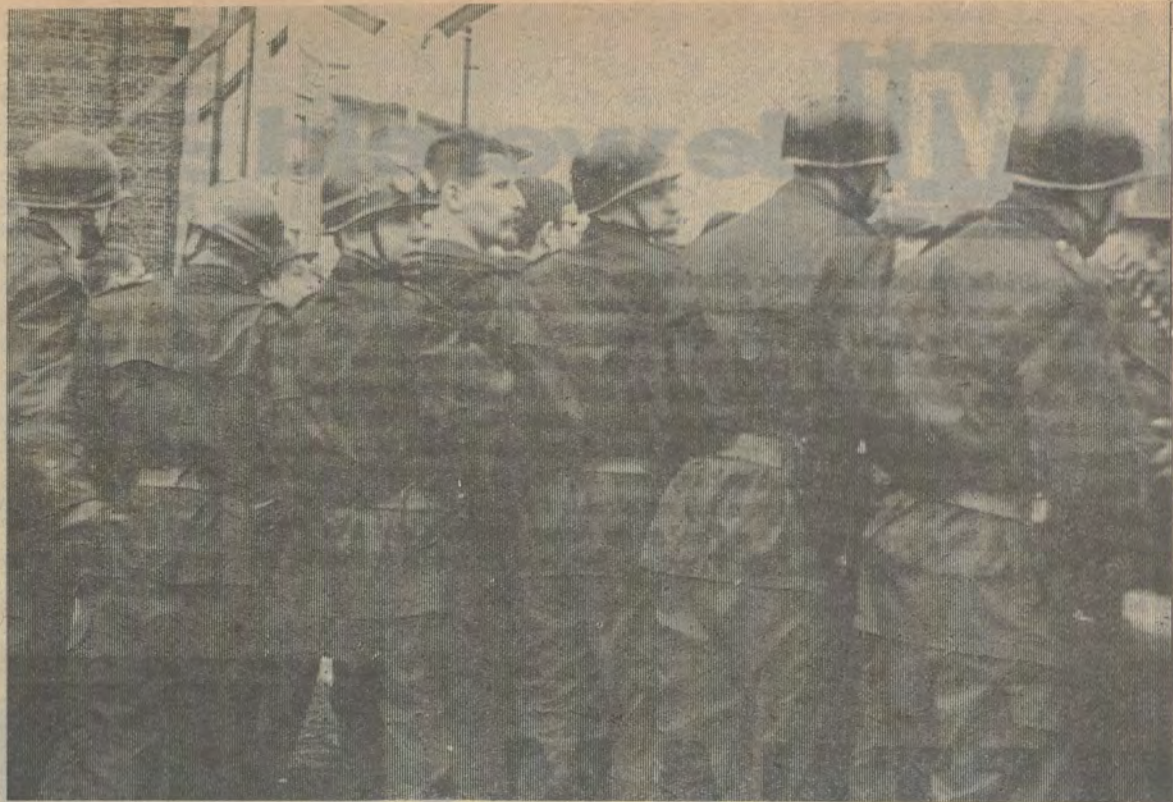
een Nederlandse afdeling zou krijgen met een eigen bestuur.

De minister antwoordde dat er in de school slechts dertien Nederlandstalige studenten zijn die allemaal perfect het Frans spreken en begrijpen. Vermits er te Antwerpen twee gelijkaardige instellingen met grote faam bestaan, acht hij het niet nuttig de Brusselse school een Nederlandse afdeling te geven. De Vlamingen zijn dus weer eens het slachtoffer van hun perfecte tweetaligheid!

RIJKSWACHT-

OPTREDEN

In een parlementaire vraag maakte dr Ballet zijn beklag over het herhaaldelijk brutaal optreden van de rijkswacht — althans van bepaalde elementen — bij gelegenheid van betogingen. Dit optreden is zelfs zodanig onbeheerst en uitdagend dat de Liga voor de Rechten van de mens zich genoopt zag daartegen openlijk te protesteren bij de provincie-gouverneurs. De rijkswachters — aldus onze senator — kunnen hun agressiviteit ongehinderd afreageren omdat zij anoniem zijn. De slechte elementen brengen aldus mede de korrekte leden van de rijkswacht in opspraak. Dr Ballet meende terzake dat het geraadzaam zou zijn de manschappen een persoonlijk kenteken of nummer te laten dragen zoals dit bij de meeste stedelijke politiekorpsen in voege is. Beter

...« beschermd door hun anonimiteit »...

nog achtte hij het, de naam van de rijkswachter op een witte strook te laten aanbrengen boven de rechterborstzak, zoals dit bij het Amerikaans leger gebruikelijk is.

De minister antwoordde zeer ontwijkend dat hij niet van mening is dat er een noodzakelijkheid bestaat de leden van de rijkswacht, « deelnemend aan het herstel der openbare orde », een identifikatie-teken te laten dragen. En hij voegt er aan toe: « Een maat-

regel door de rijkswachtgemeenschap beschouwd als krenkend en vernederend zou beslist zijn rechtvaardiging niet vinden in enkele afzonderlijke gevallen van buitensporigheden, indien ze zich werkelijk voordeden ».

Dat laatste is werkelijk het toppunt. De minister weet (of doet ten minste alsof) dus niet dat er zich onder de leden van het rijkswachtkorps elementen bevinden die er een bijna beestachtig genoeg in

vinden er op de meest brutale wijze op los te kunnen knokken, dat zij er zelfs vaak zelf aanleiding voor zoeken en uitdagen. Of ligt dit in de lijn van de regering-met-de-nieuwstijl, namelijk de Vlaamse betogingen steeds te doen uitlopen in vechtpartijen met de orde-handhavers om aldus het stelselmatig verbieden ervan te kunnen verantwoorden en om te kunnen zeggen dat de Vlamingen de rustverstoorders in het land zijn?

DIALOOG OF DOVEMANSGESPREK?

Het toverwoord van de huidige tijd! Het is inderdaad thans zo gesteld, dat men alleman en eenieder uitnodigt tot een dialoog. Wie geen dialoog houdt, of op het oog heeft, leeft in het ijle, kan niet mee, wordt voorbij en ingelopen. Er blijkt geen andere uitkomst te zijn uit de prangende problemen die boven ons nationaal en internationaal hoofd hangen, dan de dialoog.

Dialoog tussen oost en west, tussen zuid en noord, tussen Amerika en Rusland, tussen China en Rusland, tussen België en Kongo. Dialoog tussen de kristenen van Roomse en die van protestantse obediëntie, tussen priesters en leken, tussen de bisschoppen en hun verholgen kudde. Dialoog tussen de frans- en de nederlandsprekenden van ons land, tussen de Vlamingen en de Walen, tussen links en rechts, tussen Brussel en de provincie.

Men wordt overal naar het Kaudijnse juk van de dialoog gedreven met een por in de rug, niet meer achteruit, slechts vooruit, met twee gaan praten. De ronde tafel van vorig jaar is voorbij gestreefd; dit jaar moet het met de dialoog, aanstaande jaar zal het met de dosering van de dialoogfrequentie zijn. Zo heeft elk politiek jaargetijde zijn stokkepaardje.

De Belgen laboreren met de Waals-Vlaamse dialoog. Niet aan te ontkomen. Die dialoog heeft veel aspecten, veel onderwerpen, doch telkens slechts twee deelnemers: één die Frans spreekt omdat hij alleen Frans kent, en één die Nederlands spreekt, doch omdat de tegenligger hem niet kan begrijpen, gedwongen is ook Frans te praten. Zoals de pauselijke nuntius dat moet doen, als hij met Vlaamse studenten wil dialogeren.

Zijn er veel schijnonderwerpen waarover de dialoog loopt, dan is er toch maar één hoofdpunt, één grondprobleem, één grondrecht, één grondonderwerp in tel: Vlaams recht tegen Waals-Brussels recht.

Sinds de Volksunie de wind in de zeilen kreeg, is de Belgische dialoogwil ver-

sterkt. Zonder het Vlaamse radikalisme zou geen mens er aan gedacht hebben, een ernstige dialoog te voeren over de telkens weerkerende verkeersopstopping die onze vaderlandse politiek teistert. Het is de laatste redplank, waar de op drift geraakte unicistische staatsidee zich aan vastklampt, met de stille verwachting iets te redden uit de boedelvereffening waar men op zekere dag toe komen zal. Voor haar wordt het onafwendbaar een dialoog van de wanhoop.

Doch zover is men nog niet! Hebben de Vlamingen het politieke recht op hun hand, de politieke macht blijft uit. En daar komt het op aan. We krijgen wel recht tot dialoog, maar de macht om de besluiten op te maken, en het recht om die in wetten om te zetten worden ons onthouden. Alle dialogen lopen voor ons op een sisser uit.

In de instellingen en de politieke lichamen zal men na de vakantie een dialoog pogen op gang te brengen. Geleerd door de ervaring, zullen de Vlamingen zich evenwel geen zand in de ogen laten strooien.

Een voorbeeld! De slag voor Leuven-Vlaams is nog niet gewonnen en men pingelt reeds af; zekere bladen — « De

Standaard » o.m. — en hoge heren vinden dat men toch kan te ver gaan. Daarover kan bij ons geen spraak zijn. Zo de slogan « Walen buiten » te hard voorkomt, ons goed: we zullen hem opdoeken omwille van de Vander Poortense stijl, maar onze eis is en blijft: te Leuven niets anders dan Nederlandsstalig onderwijs. De wet-in-de-kiem Verroken is ook onze wet. Zo luidt het thema waar de Volksunie mee naar de dialoog gaat; we zullen zachtvaardig zijn met ons woord, maar slagvaardig met onze argumenten.

Dialoog over Waver of naar het hart van Wallonië! Men laat reeds horen dat een dialoog daarover niet mogelijk is, dat de zaken te ver gevorderd zijn om er op terug te keren. Dat is de dialoog weigeren. In de politiek is alles mogelijk, en Leuven-Vlaams is geen kristelijke, geen theologische, geen morele, geen pastorale maar een politieke aangelegenheid; 't is al te evident.

Waarom zou een dialoog over Leuven-naar-het-hart-van-Wallonië onmogelijk zijn? Als de reactie hard aankomt, zoals in de meimaand 1966, zal er wel een dialoog zijn. Komt er zelfs een Leuven-Vlaams zonder dialoog, en een katoelike universiteit in het hart van Wallonië, zonder een tweede dialoog. De inrichtende macht van Leuven heeft, sinds 1906, niets anders gedaan ondanks alle dialoogweigeringen, dan kapituleren voor de Vlaamse opinie als die maar krachtig en eensgezind genoeg van zich afbijt.

De Volksunie wil wel aan een dialoog deelnemen, maar niet om zich met gestreken wapens en op voorhand, krijgsgevangen te melden. We komen naar de dialoogtafel met geheel onze macht en wachten af wat de tegenpartij daartegenover zal leggen. Wat zwaart is, moet doorwegen: het Vlaanderen eerst, of een drie-nationale-partijen-kompromis, dat zo onleefbaar en doodgeboren zal zijn als de commissie voor de verbetering van de betrekkingen tussen de twee volksgemeenschappen.

In het honderdzesendertigste jaar van de Belgische onafhankelijkheid heeft men er de dialoog op uitgevonden om de vaderlandse politiek op een nieuw en verjongd spoor te leiden. De wissel is overgehaald, de trein komt aangereden. Het ligt in de bedoeling ook dit ma-

neuver te gebruiken en de Vlamingen onder tafel te praten.

Het is evenwel een verblijvend verschijnsel, na te gaan hoe de Vlaamse opinie het dialoogspelletje doorziet en maatregelen neemt ten einde er niet langer meer in te lopen. De manier waarop ze gereageerd heeft op de bisschoppelijke aanschrijving van 13 mei 1966 over de Leuvense universiteit, is een aardverschuiving geweest in de sterkteverhouding tussen de politieke opportuniteit en de machtswellust van de kerkelijke overheid in louter politieke aangelegenheden. Een katholiek kan maar betreuren, dat de kans op dialoog met het geestelijke gezag in andere aangelegenheden een knauw heeft gekregen.

Het politieke debat dat voor de boeg ligt, zal spannend worden, wellicht hard en genadeloos. Het moet radikaal van opzet zijn. Laat het met wel overwogen doch zinvolle woorden, die duidelijke begrippen en harde waarheden weergeven, gevoerd worden. Voor een academische dialoog in advocatenstijl à la Vander Poorten, of voor de tribune, is er geen tijd. Men moet dadelijk gewaar worden dat zij hun dialoog niet uitgevonden hebben om de Vlamingen magische lantaarnplaatjes voor de ogen te draaien.

In de openbare opinie zal zich vooral de dialoog afspelen; in het parlement en in het paraparlement slechts in die mate, als de Vlaamse openbare opinie zal doorwegen op de balans.

We hebben een gewettigde hoop, wanneer wij op de IJzerbedevaart terugblikken en op de weerslag die zij, in alle stilte, in het land heeft gehad. Men evolueert naar radikalisme en extremisme in de Vlaamse opvattingen, eerste-minister Van den Boeynants ten spijt. Des te beter! Zo alleen winnen wij iets; de rest is lomp aangelegd bedrog. De dialoog is het zeker, wanneer wij met ledige handen, d.i. zonder de steun uit het achterland, aan de tafel gaan zitten om te praten.

Dat niet, want het zou een Vlaamse nederlaag te meer zijn. De dialoog te Hertoginnedal, die we verloren hebben omdat de Vlaamse dialoogmannen, met de dood in het hart (!), door de knieën gingen, weze een les!

L. Elaut.

de **Wij** de wereld

viaans nationaal

Naarmate de politieke en internationale situatie van Vietnam ingewikkelder werd, gingen de opinies over de oplossing van het probleem zich in twee richtingen toespitsen. Op dit ogenblik snijdt de oversimplifikatie naar twee kanten en men mag wel zeggen — zonder die begrippen weer eens geweld aan te doen — dat deze twee opvattingen korresponderen met, aan de ene kant, een extreem rechtse richting en aan de andere kant een militante en nogal emotionele linkse richting. Dit wil zeggen: « Pas op voor Peking, roei het kwaad met de wortel uit; dus val meteen maar China aan en schakel de draak uit voor hij te machtig wordt en voor hij de tijd krijgt om uit te voeren hetgeen hij nu slechts in propagandapamfletten kan uitschreeuwen ». En daartegenover: « Yankee go home, zodanig dat alle Vietnamezen zich kunnen verenigen rond de Vietcong, hetgeen de beste oplossing is voor Vietnam ».

VIETNAM: HET KOPPIG ISOLEMENT VAN DE NATIONALISTISCHE REBELLEN

Dergelijke simplifikatie helpt het Vietnam-probleem spijtig genoeg geen steek vooruit. Een bijzonder belangrijk feit wordt hierbij uit het oog verloren. Namelijk dat de Zuid-Vietnamezen een trots, gesofisticeerd en politiek flexibel volk zijn. Het wordt hen dikwijls verweten dat zij onbetrouwbaar zijn, omdat zij de indruk geven de ene keer anti-kommunistisch te zijn, de andere keer pro-kommunistisch of ronduit kommunistisch. Het wordt hen ook verweten dat zij er bereid toe zouden zijn, met een politiek kompromis uit de bus te komen om een einde te stellen aan de oorlog die de niet-Vietnamezen uitsluitend voorgeschoteld wordt als een Amerikaanse of een Chinese oorlog, doch die in feite eigenlijk een burgeroorlog is tussen de Vietnamezen zelf.

Deze tesis, dat de Vietnamese oorlog een burgeroorlog is die overwoerd is geworden door de internationale politieke tegenstelling tussen kommunisten en niet-kommunisten, wordt bijna systematisch uit het oog verloren. Bij al de hoge idealen die nodig zijn om de internationale oorlogsopstapeling te verantwoorden, klinkt het een beetje gemeen om te beweren dat het maar dát zou zijn.

Het klinkt zelfs nog onprettiger te beweren dat de oorlog meer bepaald nog een burgeroorlog is tussen de Zuid-Vietnamezen, en niet zozeer tussen de Zuid-Vietnamezen en de Noord-Vietnamezen, hetgeen nog lichtelijk aanvaardbaar zou zijn.

Het klinkt zelfs nog onprettiger, te gend indien het maar dát zou zijn: een burgeroorlog tussen de Zuid-Vietnamezen, die door de omstandigheden van de internationale politieke blokvorming tot een internationale oorlog is uitgegroeid.

En toch is het zo! De Vietnamese oorlog is een burgeroorlog die zijn oor-

sprong vindt in het Zuiden, die door de Zuid-Vietnamezen gevoerd werd en nog altijd wordt, maar ook hoofdzakelijk door de Zuid-Vietnamezen uitgeoefend wordt. De deelname van de Noord-Vietnamezen aan dit burger-konflikt is onrechtstreeks gebeurd — omdat zij onmiddellijke deelgenoten zijn — maar zij is ook steeds gegroeid totdat de schijn gevestigd was dat Noord-Vietnam de oorzaak — dit wil zeggen in oorlogstermen de « agressor » — was van de internationale oorlog.

Men kan nagaan vanaf de ontwikkeling van de Vietnamese tragedie uit de Frans-Indonesische oorlog tot en met de internationalisering van het konflikt, dat het de innerlijke politieke tegenstellingen van het Zuid-Vietnamese volk zijn die het Vietnamese probleem bepalen.

Het wordt nog duidelijker wanneer men in acht neemt dat het Vietnamese konflikt in feite voortkomt uit een dekoloniseringsbeweging, die door Vietnamese nationalistena werd gevoerd tegen de Franse heerschappij. Ho Sji Minh komt uit dit kamp voort. En het is pas toen de kommunisten in China de overmacht hadden behaald, dat de nationalistena met behulp van de kommunistena verder die dekoloniseringsstrijd gingen voeren. Voor de Fransen was het op dat moment een gelukkig evenement, dat zij hun koloniale terugtocht konden omzetten in een ideologische kruistocht... tegen de kommunistena.

Bij de akkoorden van Genève die op de nederlaag van de Fransen volgden, waren het Amerikanena die de kruistochttaak overnamen.

Zij ondertekenden de akkoorden van Genève niet, maar de Amerikaanse vertegenwoordiger beloofde die akkoorden niet te schenden. Toch sprongen op dat ogenblik de Amerikanena de anti-kom-

munistische Vietnamees, Diem, ter hulp. Zij gaven hem wapens en militaire assistentie en dat is de oorzaak geweest waarom de Vietcong vanuit haar maquis-stellingen steeds maar gewelddadiger en subversiever tewerk ging.

Nu, op de hoogte van het internationale Vietnam-konflikt, neemt men internationaal nog altijd de nationalistische rebellen, die ondertussen de gedaante van « kommunistische » rebellen hebben aangenomen, niet ernstig als gesprekspartner.

Ho Sji Minh heeft dit altijd als eis gesteld. En men kan met de beste wil van de wereld niet waar maken, dat alle politieke strekkingen op dit ogenblik in Zuid-Vietnam (zie de jongste « verkiezingen » van twee geleden) in de zogenoemde democratie aan bod komen, wan-

Hun nationalistische zaak is overspoeld geworden door de machtstegenstelling van de kommunistische politieke belangen en de Amerikaanse belangen. De kloof die in het kommunistische kamp steeds groter en groter is geworden sedertdien, heeft hen daarenboven nog sterker in de greep gebracht van de machtstegenstellingen. De Chinezen onderscheppen nu iedere poging van Rusland om een politieke oplossing te bekomen van het Vietnam-konflikt.

Temidden van de algemene internationalisering van de Vietnamproblematiek, vergeet men allicht in acht te nemen dat het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront niet noodzakelijk dezelfde lijn moet volgen (en zou blijven volgen) in geval van een hereniging of neutralisering, omdat het autonome aspiraties

neer men de — laten wij maar zeggen « kommunistische » — nationalistena niet aan bod laat komen. Want die spelen nu hoegenaamd niet mee. Zij zijn nu de vijand!

Het is begrijpelijk dat de nationalistena en de kommunistena subversieve elementena waren voor de akkoorden van Vietnam. Op de rondetafelkonferentie van Genève in 1954 werden zij ten noorden van de zeventiende parallel teruggewezen, hetgeen het onderscheid vestigde tussen Noord- en Zuid-Vietnam. Maar diezelfde kommunistische nationalistena van Zuid-Vietnam waren na de akkoorden van Genève opnieuw verplicht zich terug te trekken in de ondergrondse subversie.

Doch tot op vandaag eisen zij, via het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront, hun rechten op. Het is begrijpelijk dat de Noord-Vietnamezen zich sedert de akkoorden van Genève — die in feite door de Amerikanena doorbroken werden — de bekochte partij voelen en ook de eisende partij bijgevolg.

heeft ook ten opzichte van Hanoi.

Men vergeet allicht ook dat Noord-Vietnam andere ambities heeft dan Peking.

Nu eisen zowel China als Noord-Vietnam dat de Amerikanena eerst uit Zuid-Vietnam moeten wegtrekken vooraleer tot besprekingen kan worden overgegaan. Is dit omdat tot nu toe de Amerikanena nog niet duidelijk hebben gemaakt dat de verschillende revolutionaire krachten in het Nationaal Bevrijdingsfront in geval van neutralisering in het op te zetten wettelijk kader geïntegreerd zouden worden?

Wanneer men nu zelfs belet, de Boeddisten aan het woord te laten komen in de mate waarop zij gezien hun sociale en religieuze plaats recht hebben, welke waarborgen mogen de nationalistena van het Bevrijdingsfront dan verwachten in het geval van een neutralisering? Zij verkiezen voorlopig het bloedige maquis, zolang dat niet klaar is!

Erik Van Zandweghe.

deze week in de wereld

- Erhard bezoekt met een uitgebreid gevolg Washington, waar hem hoge financiële eisen onder de vorm van legeraankopen gesteld worden.
- De Paus stuurt een bijzondere vredesmissie, onder leiding van een aartsbisschop, naar Vietnam.
- Inmiddels gaat in Vietnam de strijd met ononderbroken heftigheid verder; op diplomatiek vlak bevindt men zich eens te meer in het stadium van een (eindelijk dan toch iets hoopgevender) inventaris.
- Zoveelste opstand van Tsjombe-gezinde troepen te Kisangani, terwijl Mo-boetoe en de gewezen Katangese leider mekaar het ronselen van huurlingen onder de neus wrijven. Diplomatieke spanning tussen Kongo en Portugal.
- Het proces Ben Barka gaat te Parijs zijn (kronkelige) gang.
- In China duurt de agitatie van de Rode Wachten voort, terwijl steeds weer berichten over het verzet van de bevolking opduiken.

VALSE LENIN ?

Als we mogen geloven wat Boedoe Svanidze vertelt in zijn in Duitsland verschenen boek « De onbekende Stalin », dan rust er een valse Lenin in het mauzoleum aan de Kremlinmuur te Moskou. Boedoe Svanidze noemt zich een neef en gewezen medewerker van Stalin. Hij herinnert in zijn boek aan het algemeen bekend feit dat het gebalsemd lijk van Lenin in 1941, bij de opmars der Duitse troepen naar Moskou, overgebracht werd naar Kazan. Daarbij vertelt hij dat, ondanks alle goede zorgen, de reis naar Kazan de rode relikwie fataal geworden zou zijn. Stalin gaf Beria, hoofd van de geheime politie, opdracht om met de beste kunstenaars uit de Sovjet-Unie een werkgroep te vormen en er voor te zorgen dat een volmaakte reproductie van het stoffelijk overschot van de vader der revolutie werd vervaardigd. Het lichaam van Lenin werd, steeds volgens Svanidze, verbrand; de asse zou in de Wolga zijn gegooid.

Stalin uit het mauzoleum verbannen, Lenins asse in de Wolga gegooid: sic transit...

Niets stemt ons zo blij dan het zicht van een groep soldaten die toevallig niet bezig zijn met de een of andere oorlog te voeren en die zich dus wijden kunnen aan andere — vaak zeer poëtische — bezigheden. Zo deze Oostenrijkse jongens die, ten behoeve van het natuurkundig museum van Salzburg, vanop 3.000 m hoogte een reu zekanker van een bergkristal aanslepen.

OE THANT

De 57-jarige Thant geeft er de brui aan. Hij heeft zijn voornemen te kennen gegeven, geen nieuwe ambtstermijn als sekretaris-generaal van de Verenigde Naties te zullen aanvaarden. Op zichzelf is dat een merkwaardige beslissing, die wel niet lichtzinnig zal genomen zijn. Wie verzaakt immers om een gril aan een der meest geziene en best betaalde (belastingvrij jaarinkomen ongeveer drie miljoen Bfr) ambten ter wereld, a fortiori wanneer zijn opvolging bijna onoplosbare problemen schept?

De dreigende ontslagname van Oe Thant is de dramatische bevestiging van het feit dat het hem niet gelukt is, gedurende de vijf jaar van zijn ambt de teloosgang van de Verenigde Naties tegen te houden. De « voorname geleerde heer » (zo luidt de vrije vertaling van de eretitel Oe) gaat heen omdat hij van mening is, gefaald te hebben en omdat hij overtuigd is van de machteloosheid van de door hem geleide wereldorganisatie.

Oe Thant werd sekretaris-generaal van de UNO in uiterst moeilijke omstandigheden. Zijn voorganger, de Zweed Dag Hammarskjöld, had zich vastgewerkt in een hopeloze Kongolese knoeiboel; hij verongelukte in zeer geheimzinnige omstandigheden tijdens een luchtreis boven Katanga. Op 3 november koos de UNO eenstemmig de Birmaanse UNO-afgevaardigde Sithoe Oe Thant tot Hammarskjöld's opvolger. Deze eenstemmigheid rond zijn persoon dankte Thant niet alleen aan zijn persoonlijkheid, doch ook en vooral aan het feit dat hij als Aziat aanvaardbaar was in een organisatie waar de kleurvolkeren steeds een belangrijker rol waren gaan spelen.

Het jaar daarop liep de normale ambtstermijn, die door Hammarskjöld was ingezet, ten einde. Uit het oostelijk blok kwam de eis dat de leiding van de UNO voortaan zou waargenomen worden door een driemanschap, de zogenaamde troika die door haar samenstelling (een vertegenwoordiger van het oosters en een van het westers blok plus een neutrale) de politieke verscheurdheid van de wereld op het hoogste vlak van de wereldorganisatie als het ware zou institutionaliseren. Gedurende de maanden dat hij de Verenigde Naties had geleid, had Oe Thant echter reeds zoveel aan politiek gewicht gewonnen dat eindelijk, na morizame palabers, de Sovjet-Unie toestemde in zijn herkiezing.

Oe Thant heeft in al die jaren van het ambt gemaakt, wat er van te maken was.

Op het persoonlijke vlak was dat zeer

behoorlijk. De zoon van een welstellende rijstmolenaar, die achtereenvolgens leraar, bestrijder van de Britse en de Japanse bezetters en UNO-diplomaat was geweest, geldt als een bezadigd en verstandig man, wiens opvattingen wortelen in zijn boeddistische geloofsovertuiging en een gedegen Angelsaksische opvoeding. Hij schuwde geen moeite in dienst van de vrede. Zo begaf hij zich ten tijde van de Kuba-krizis naar het hart van de onrusthaard — Havana — om er in tête à tête Fidel Castro aan te zetten tot redelijkheid. Hij reisde langs de hoofdsteden van alle groten der aarde; een der hoogtepunten uit zijn ambtsperiode was ongetwijfeld het bezoek dat de Paus te New-York aan de algemene UNO-vergadering bracht.

Op het politieke vlak bleken de inspanning en de toewijding echter slechts boter aan de galg; maar de schuld daarvoor lag wel allermindst bij de sekretaris-generaal. De wereldorganisatie bevindt zich sinds jaren op de rand van de financiële afgrond (de Russen kwijten zich zeer slecht van hun verplichtingen; na de Kongo-affaire weigerde de Gaulle, Frankrijks bijdrage aan « le machin » te vereffenen). In belangrijke conflicten bleek de UNO totaal machteloos. De invasie van afgevaardigden uit tientallen mini-staatjes in de onderontwikkelde gebieden verhoogde wel het aantal leden, niet echter het gezag der organisatie.

Oe Thant heeft het nieuws van zijn aanstaand ontslag laten samenvallen met zijn jaarverslag. Dat is een zeer pessimistisch document geworden, waarin de sekretaris-generaal onverholven het egoïsme en de immoraliteit in de wereldpolitiek aanklaagt. De grote landen geloven nog steeds alleen in de macht van de sterkste. De ontwikkelde landen baden in een weelde, die de haat van de anderen opwekt. De onderontwikkelde landen kultiveren die haat, liever dan te werken en zichzelf te helpen.

Over deze boodschap van Oe Thant hangt vooral de sombere slagschaduw van het Vietnamees konflikt, dat de man uit Zuidoost-Azië vanzelfsprekend zeer naar het hart gaat. Het jaarverslag en de aankondiging van het ontslag zullen gedeeltelijk wel stammen uit Oe Thant's bedoeling om een schokeffect te weeg te brengen. Maar wie kan beweren dat de kleine kettingrocker, die vijf jaar lang in het glazen huis aan de New-Yorkse waterkant regeerde, sterk overdrijft?

A.N. Tovano.

hereniging slechts mogelijk zal worden na erkenning van het Oostduits regime en aanvaarding van het gebiedsverlies in het Oosten.

UNO-OPVOLGING

Voor de eventuele opvolging van Oe Thant als sekretaris-generaal der Verenigde Naties worden in UNO-kringen de kandidaturen vooropgezet van drie Europeanen, 6 Zuid-Amerikanen, drie Afrikanen en een Aziat. Zonder al te veel overtuiging overigens!

De Europeanen: de voormalige Oostenrijkse minister van Buitenlandse Zaken Bruno Kreisky, de Finse president Oerho Kekkonen en de leider der Finse UNO-afvaardiging Max Jakobson.

De Zuid-Amerikanen: de gewezen Mexikaanse president Adolfo López Mateos, de Mexikaanse rechter bij het Internationaal Gerechtshof te Den Haag Luis Padilla Nervo, de Mexikaanse UNO-afgevaardigde Francisco Cuevas Cancino, de gewezen Mexikaanse leider voor politieke aangelegenheden in het UNO-sekretariaat Alfonso Garcia Robles, de Argentijnse algemene sekretaris van de Handels- en Ontwikkelingskonferentie der UNO Raul Prebisch, de Colombiaanse ex-president Leras Camargo.

De Afrikanen: Tunezië's vice-president Mongi Slim, de Ghanese UNO-waarnemer in Kongo anno 1961-1963 Robert Gardiner, de Nigeriaanse UNO-afgevaardigde Simeon Olaosebikan Adebo.

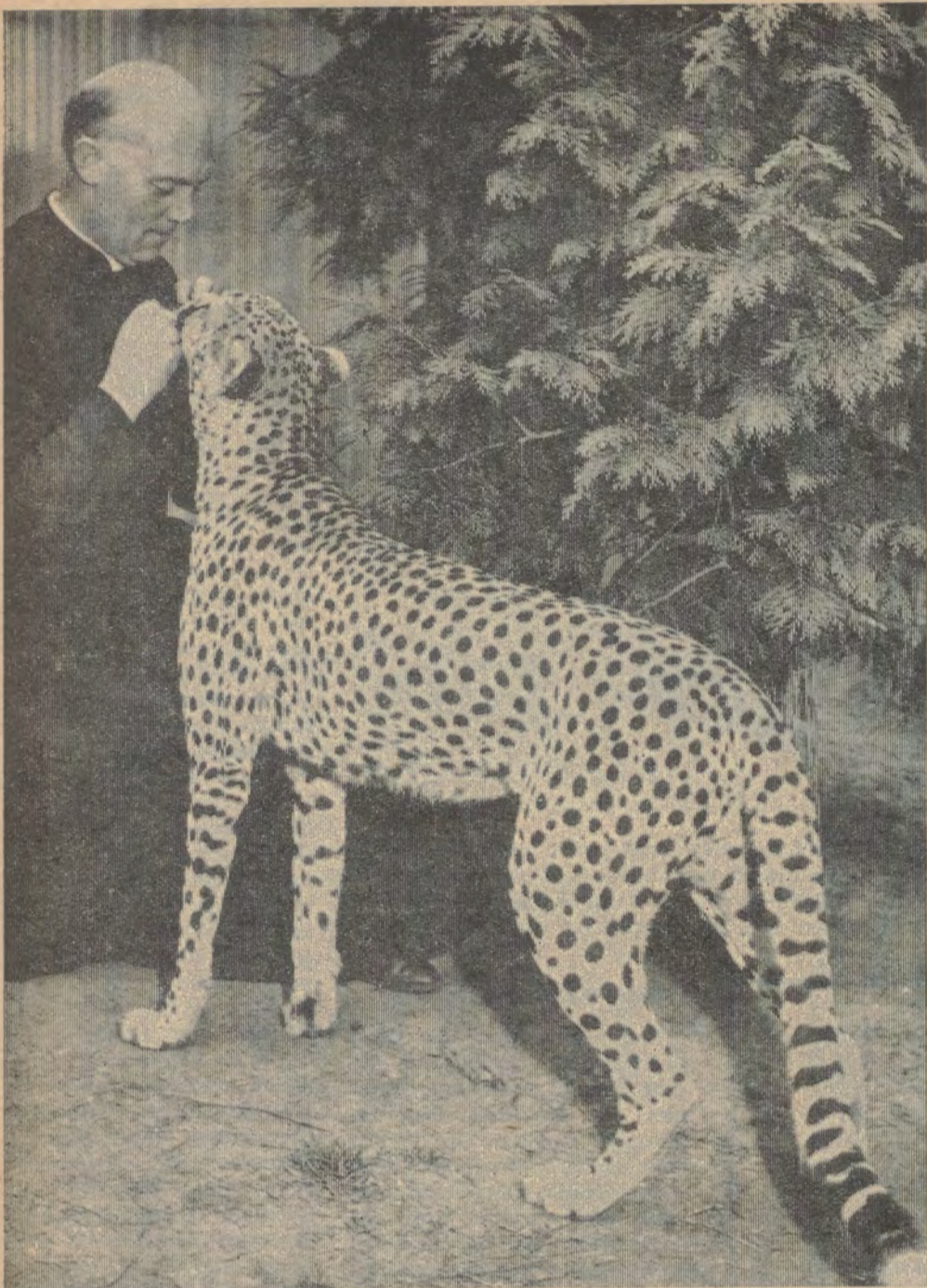
De Aziat: de Afgaanse UNO-vertegenwoordiger en huidige voorzitter der algemene UNO-vergadering Abdoer-rahman Pashwak.

ODER-NEISSE-GRENS

Een meerderheid van Westduitsers is nog steeds van mening dat de Oder-Neissegrens niet als definitief mag beschouwd worden. Op de hen door een Frankfurter instituut voor opiniepeiling gestelde vraag verklaarde 55 % der ondervraagden zich akkoord met de Westduitse regeringspolitiek inzake niet-erkenning van de DDR en van de huidige Duitse Poolse grens. Tien % had geen mening; 35 % bleek ervan overtuigd te zijn dat een Duitse

Peter Silbernagel heeft geluk gehad. De 26-jarige kwartiermeester van de Westduitse marine is de enige overlevende van de ramp met de duikbuit « Haai ». Het « Haai »-schandaal — want dat dreigt het te worden — ontbrak nog net, na de Starfighter-herrie, om het debat over de landsverdediging in de Bondsrepubliek op te vijzelen tot de alleraatste toonhoogte.

Ooit de naam Waarbeke gehoord? Wij hadden dat in elk geval niet vóór we er op zekere dag — na 'n tip gekregen te hebben van een toegewijde vriend — naartoe reden. Het is ook zo'n klein dorpke verscholen in het Denderland achter Ninove, even opzij de baan die vanuit de «stekjesstad» naar Edingen loopt. Het heeft nauwelijks driehonderd inwoners; het moet er goed zijn om leven want de natuur is er mooi, de lucht nog gezond en er zijn jaren dat de pastoor geen enkele lijkdienst moet lezen. Vandaar misschien dat deze hoogst merkwaardige man zich in zekere mate aan opwindender en verheugender bezigheden kan wijden.

En zo kan men het in deze landelijke en op het oog wat simpele gemeente meemaken dat de «paster» met een luipaard of een panter in zijn auto rondtoert. Nee, geen namaakdier zoals men die tegenwoordig veelvuldig op verkleinde schaal kan zien liggen knikkebollen ergens op de pakjesruimte bij de achterraut van een wagen. Wel een volwassen springlevend en uit de wildernis stammend exemplaar van hogergehoemde diersoorten!

• RIJK VAN LOBO

Al van kilometers in de omtrek kan men bordjes zien die de aandacht vestigen op deze merkwaardige dingen in Waarbeke. «Rijk van Lobo» staat erop geschreven, onder de kennelijk uit hecht hout gezaagde beeltenis van een «gespikkelde» luipaard.

Deze naam dan — die bij ons onmiddellijk visioenen van Oosterse oorden deed oproepen — heeft echter in mindere mate te maken met de sprookjes uit duizend en één nacht, maar slaat op de meest originele dierentuin die wij ooit zagen, een dierentuin ondergebracht in een op een Vlaams boerenerf lijkende pastorietuin, waar men normaal slechts knoestige, slecht dragende appel en perenbomen, palmgewassen en hoogstens een exotische vijgelaar of zoethoutboom zou vermoeden. Hoe heel anders wordt het wanneer men reeds van in de straat achter de kerk het brullen van een leeuw hoort aanzwellen, wanneer men in de veranda van de pastorie oog-in-oog komt te staan met een half dozijn makke papegaaien van de meest uiteenlopende soorten en wanneer men vanop de tuintrappen met enigzins ongelovige blikken staat te staren naar op degelijke hondenrennen lijkende kooien die stellen loerende roofdieren herbergen. Dan

pas wordt men zich bewust dat men zich in het rijk van Lobo bevindt, het dierenrijk dat zo werd genoemd naar de eerste leeuw die zich in deze verzameling bevond en die op zijn beurt gedoopt werd naar een figuur uit 'n Disneyfilm.

Hoe komt een pastoor nu aan zo'n dierentuin, zal men zich afvragen. «Ja, daar begint men niet plotseling mee, dat is iets dat je ingeboren is» zegt ons de Waarbeekse dorpsheer, die de wel toepasselijke naam De Wolf draagt. Reeds van kleinsbeen maakte hij er 'n hobby van de vogelwereld te bestuderen en ook vogels te kweken. De volgende stap was een hond die meesterlijk afgericht werd «en eens de mikrobe vast, dan gaat men verder...». Het

TE WAARBEKE PASTOOR EEN OP ZIJN SCHOO

werden wasberen en Mexikaanse tijgerkatten. Hij vond ze bij dierenparken en verkopers. Zo'n dieren, die voortkomen uit de kweek van tuinen in grote steden, kan men weleens kopen, tenminste als men enige moeite doet om er op tijd bij te zijn. De prijzen zijn redelijk hoog: van 1.500 tot 2.000 fr voor een wasbeer, 7.500 fr voor een luipaard, een leeuwenwelp valt nogal mee, die gaat van 8 tot 10.000 fr, maar een panter daarentegen schommelt rond de dertigduizend.

In ieder geval wist de Waarbeekse pastoor systematisch zijn verzameling te verrijken en toen hij benoemd werd in zijn huidige parochie, had hij al een flink stel dieren, waaronder ook een leeuw, in zijn bagage zitten.

• DIERENTUIN

Hoe gaat dat als er een pastoor op het dorp komt met een leeuw als schoothond? Van ver uit de omtrek komen er dan mensen kijken, vragen stellen, de werf platlopen en het wordt honderd maal een uitleg van jewelste. Dan maar een openbaar park ervan gemaakt en zo komt het dat sinds enkele jaren de pastorietuin van Waarbeke omgevormd werd tot een dierentuin. En het merkwaardige is dat men hier de dieren niet afzonderlijk of soort bij soort ziet zitten, streng gescheiden door stevige afrasteringen of dikke muren, maar dat zij integendeel samenwonen en dan vaak nog wel in soorten die normaal vijandig tegenover elkaar zouden staan! Zo kan men in een kooi vooraan twee gibbon-ape zien slingeren en molenwieken in dezelfde ruimte waarin ook het jachtluipaard «Muki» en de kortharige St Bernardushond «Loepa» zitten. Alleszins een samenwonen dat in geen enkel ander dierentuin te zien valt. Misschien minder sensationeel maar alleszins een groot unicum is net samenwonen van een skunk

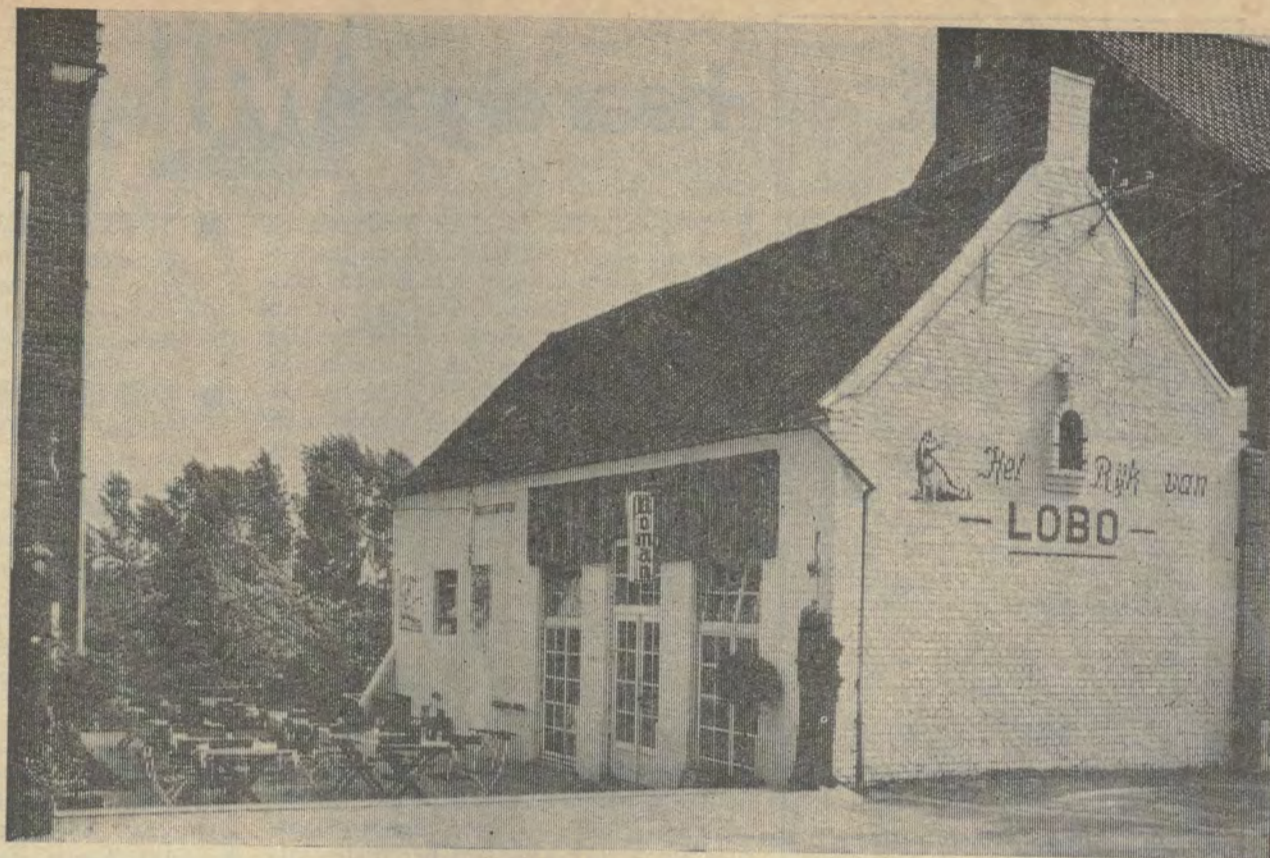
en een konijn, wanneer men weet dat de skunk normaal konijnen verslindt. Anderzijds heeft Waarbeke twee jachtluipaarden, een roofdier dat in Oost-Afrika en dan vooral in Somaliland leeft, 120 km per uur kan «halen» en met onze huiselijke katten dit gemeen heeft dat het zijn nagels kan intrekken. Met die twee exemplaren wordt ook een rekord geslagen want er is slechts een derde jachtluipaard in ons land, namelijk te Gent! Wanneer men dan goed beseft dat E.H. De Wolf erin geslaagd is deze dieren zo af te richten dat hij ze rustig mee kan nemen in zijn wagen, dan begrijpt men meteen dat deze dierenvriend wel een heel speciale manier heeft om met «beesten» om te gaan. Trouwens beperkt hij zich niet alleen tot deze soort, maar kan men het zelfs meemaken dat er op zijn achterbank een panter of poema wordt meegevoerd! De pastoor kan deze anders zo gevaarlijke dieren zelfs rustig in de armen nemen. Alleen de jaguar laat zich niet zo gemakkelijk paaien en dat bewijst weer de stelling van E.H. De Wolf, die zegt dat men de dieren van kleinsbeen moet mak maken. Met de jaguar van het Waarbeekse dierentuin is het niet gegaan zoals met de meeste andere dieren die piepjong toekwamen: hij werd als opgroeiend dier aangekocht. Opmerkelijk aan deze jaguar is wel dat hij volledig lam was ingevolge rachitisme toen de pastoor hem in handen kreeg en dat zijn verzorger er in slaagde — ondanks het feit dat kenners hem hadden opgegeven — het dier door een speciale kuur met vitaminen en calcium weer helemaal in de plooi te krijgen. En wanneer men deze jaguar met zijn prachtige pels thans voor ogen krijgt, kan men helemaal niet meer merken dat hij ooit zo kreupel was dat hij nog nauwelijks uit de ogen kon zien!

• VOEDSEL

De Gibbon-ape, oorspronkelijk uit Malakka en Birma, zijn de vrolijke akrobaten van deze dierentuin. Zij lopen rechtop en hebben geen staart. Het zijn zeer kostbare dieren die op een zeer streng regime staan: bananen, chocolade, appels, salade, eieren en vitaminen. Dit is ook nodig, want in de meeste dierenparken is er een grote sterfte onder deze soort door een onaanangepast voedsel of door het eten van hetgeen de bezoekers voorwerpen. De wasberen zijn minder teer, zij worden zo mak als honden en eten alles. Hun naam danken zij aan het feit dat zij hun voedsel wassen. In het land van oorsprong (Amerika) doen zij dat bij de riviertjes waarin zij met hun staart op krabben vissen. Een andere merkwaardige soort bewoners van de Waarbeekse dierentuin zijn de vossen en de skunks. De Europese vos wordt even tam als een huisdier; de woestijnvossen die zeer zeldzaam zijn en ten getale van twee in een speciale ruimte achter glas in de verbruikzaal van het «Rijk van Lobo» te zien zijn, vergen

E HEEFT DE LUIPAARD

WOLF in vlaanderen

meer verzorging. Zij eten muizen, musen, druiven, gekookte rijst enz... De skunks of stinkdieren hebben ook hun eigenaardigheid: net zoals de vossen in het wild, kunnen zij door een bepaalde klier een slechtriendend vocht verspreiden. Zij doen dit echter slechts zo zij zich tegen aanvallers moeten verdedigen en in de dierentuin bestaat er dan ook geen gevaar voor een dergelijke verrassing die, moest het vocht toevallig een zondags pak treffen, het onmogelijk maakt het ooit te laten reinigen: men kan de besmeurde kledingstukken slechts verbranden!

Zoals reeds het bovenstaande laat vermoeden, vormt het voedsel een groot probleem in een dergelijke dierentuin. Niet alleen zijn er de dieren die aangepast voedsel verlangen, maar er zijn ook de grote roofdieren die enorme hoeveelheden vlees kunnen verorberen. Per week wordt er te Waar-

beke niet minder dan honderd kilo vlees verbruikt. De grootste veelvraat is daarbij de leeuw die in één maaltijd gemakkelijk een kalf van 20 kilo kan verzetten: het dier wordt gewoon met huid en haar opgepeuzeld waarna de koning der dieren zich voor 'n dag of twee aan het verteren legt. Andere roofdieren houden het vaak bij kippen, waarvan er wekelijks wel een zestigtal verorberd worden. De bevoorrading komt uit een grote kwekerij waar men door sommige omstandigheden al eens wat overschot heeft. Het andere vlees wordt gehaald in de grote slachterijen en dat vergt toch steeds een hele moeite om er aan te geraken en het te vervoeren. Daarom dan ook dat er meer en meer wordt overgeschakeld op een andere soort voeding, deze met hondenkorrels.

Een acht dagen oude leeuwenwelp wordt — en dit is een experiment —

gevoed met kunstmatige melk. Dat zal waarschijnlijk lukken en dan gaat men een tweede proef doen: deze leeuw grootbrengen met hondenkorrels, zoals te Waarbeke reeds wilde dieren waaronder de wasbeer, de marters hond, de skunk, de vos, enz... uitsluitend met deze korrels worden gevoed. Dat de eerste «probaties» — zoals de pastoor het noemt — geslaagd zijn, moge men afleiden uit het feit dat de aldus grootgebrachte wasberen zes jongen ter wereld brachten en dat ook de marterhonden gezonde kleinen — ten getale van negen — het levenslicht lieten zien. «In deze korrels zit alles in wat honden nodig hebben, dus moet het voor wilde dieren ook voldoende zijn» zo redeneert pastoor De Wolf. In elk geval, wanneer het experiment met de leeuw lukt, zal hij een nieuw rekord gebroken hebben, want in nagenoeg geen enkele dierentuin, tenzij misschien in enkele Amerikaanse, brengt men wilde dieren op deze wijze groot.

De grootste moeilijkheid bestaat erin de dieren deze korrels te laten leren eten en daarna om de juiste dozis bestanddelen te weten die nodig is voor de goede gezondheid.

Ook dit laatste schept wel eens problemen, maar de veearts moet niet vaak met zijn spuitje naar Waarbeke komen; pastoor De Wolf kent zijn remedies en zo laat hij de zieke maag van zijn roofdieren soms genezen door het voeren van graszoden.

• VLAAMSE KERMIS

De kosten van voeding en onderhoud worden gedeeltelijk gedekt door de verkoop van kweekdieren als jonge wasberen, St Bernardushonden, Duitse doggen en marterhonden. Dat zou niet volstaan, maar de Waarbeekse pastoor is een actief man die van organiseren weet. Ieder jaar wordt in dit kleine dorpje een reusachtige Vlaamse kermis gehouden die bezoekers uit de zeer verre omgeving aanlokt. Dit jaar liep hun getal tot meer dan tienduizend op! Maar er wordt dan ook een prachtig programma opgevoerd waaronder het deelnemen van valscherspringers, hefschroefvliegtuigen, zweefvliegtuigen (E.H. De Wolf is in luchtvaartkringen goed aangeschreven, want hij is naast leraar ook nog aalmoezenier van de vliegerij) en miniatuur-vliegclubs. Met de opbrengsten daarvan kon niet alleen de kerk zeer fraai gerestaureerd worden, klokken aangekocht en de aankoop van een beiaard in het vooruitzicht gesteld, maar schoot er ook nog wat over om de rekeningen van de dierentuin te betalen en uitbreiding mogelijk te maken.

De toegang tot het «Rijk van Lobo» is gratis. Vandaar dan ook dat jaarlijks duizenden bezoekers naar Waarbeke afzakken. Nokvolle autocars met gepensioneerden vooral, die steeds weer voor een kosteloze publiciteit zorgen. Enige opbrengst wordt wel verkregen door het verbruik dat de bezoekers kunnen maken in de stemmig ingerich-

te gelagzaal van de dierentuin, uitgebaat door het personeel dat bestaat uit een familie die tegelijkertijd ook het huishouden van de pastoor verzorgt als het park onderhoudt. Dat onderhoudt omvat vooral het reinigen van de kooien. Iedere morgen worden deze met waterlansen schoongeveegd en ook hier heeft E.H. De Wolf weer een eigen methode: de dieren worden namelijk 's avonds gevoederd, zodat 's ochtends alle resten en vuil weggespoeld worden en de hokken voor de rest van de dag zuiver blijven, wat dan weer in tegenstelling is met de vaak minder schone verblijven van dieren in andere parken.

Spijtig dat een ander unicum uit deze zoo verdwenen is: een makke gier namelijk die gewoon in vrijheid leefde en vaak als een nauwelijks zichtbare stip boven het dorp cirkelde. Toen nu bij een feestelijke gelegenheid miniatuurvliegtuigjes opgelaten werden, dacht de vogel met soortgenoten te doen te hebben en geraakte hij verdwaald in de streek van Ronse waar hij in een bos door jagers neergeschoten werd. Bloedend keerde hij naar Waarbeke terug, streek neer en stierf in de armen van de pastoor, die om dit verlies zeer veel hartezer heeft gehad.

Het feit dat de dieren in dit park zo mak kunnen gemaakt worden, heeft reeds zeer veel onderzoekers naar hier gelokt en ook cirkusmenzen die hun bewondering voor de Waarbeekse pastoor komen uiten. Nochtans is de kennis van E.H. De Wolf slechts gegroeid door eigen ondervinding en eigen studie, maar zijn omgang met dieren is zo vertrouwelijk dat hij beter dan de beste «temmer» vertoningen zou kunnen geven en dat doet hij in feite ook want wanneer hij een voordracht houdt — en hij wordt veelvuldig gevraagd — dan neemt hij zijn jachtluipaard mee en ligt het dier op het verhoog, zodanig dat er rustig foto's kunnen gemaakt worden en het dier van vlakbij kan bekeken worden.

Een en ander heeft deze merkwaardige man ook opgedaan tijdens enkele uitgebreide studiereizen naar Afrika waar hij op foto- en filmsafari ging en er in slaagde een aantal beelden — onder meer een aanval van verschillende tijgers op een zebra-kudde en het verscheuren van een pyjama-paardje — wist vast te leggen.

Plannen voor de toekomst zijn er ook: de zoo van Waarbeke zal stelselmatig uitgebreid worden; tegen volgend jaar komt er in de vijver van de pastoriertuin een eiland dat bewoond zal worden door dieren met de meest tegenstrijdige karakters. Het museum — dat thans reeds 'n flinke kollektie van reishertinnen alsmede 'n verzameling opgezette dieren (het werk van een vriend) omvat — krijgt ook meer omvang en intussen zal in de simpele maar schone dorpstoren reeds de beiaard om beurt Vlaamse en godsdienstige liederen over het land rondom laten zingen.

Staf De Lie.

EEN LIEVE JONGEN

Het ongeluk bij regenweer is, dat ik vanuit mijn bed pul op de katedraal kijk. Die ochtend zaten de duiven weer in hun nissen geplakt en stroomde het water weer gull door de korrosiebeekjes die 5 eeuwen gematigd klimaat in de stenen hadden geschuurd. « Appelmans, katedraal-bouwer van mijn voeten » zei ik, omdat ik me beroerd en kouwelijk voelde. Ik zette mijn twee brave filodendrons op het terrasje en ging ogenwrijvend naar beneden, naar de brievenbus. Drie brieven. Ik opende de eerste, het bruine omslag met « Kredietbank » erop. Debet 850 frank. Om die stomme radiator van mijn oude MG te fitten. Nu ja, het saldo was toch niet voldoende geweest voor een nieuwe. Een radiator, bedoel ik. De tweede smet ik meteen weg, een uitnodiging van de Galerie des Temps modernes, de meest parvenue galerij van heel Brussel, Mont des Arts, noch min noch meer. De derde scheurde ik open, er zat een zorgvuldig dichtgevouwen lichtblauw velletje in. Een mooi gelijklopend, recht en krachtig geschrift, met onderaan (ik weet niet of ik verbleekte of rood aanliep... hoe dan ook ik schrok er erg van) geen handtekening, maar de afdruk van een nauwelijks geopende, geschminkte meisjesmond. Twee fijne gevormde, rose vlekken... de sporen van twee, ik kon zo meteen de woorden niet vinden, maar het moeten heerlijke lippen zijn.

« Lieve jongen », zo begon de brief. Joan had zulke heerlijke lippen, maar zij zou nooit lieve jongen schrijven. Zij zou trouwens nooit meer schrijven.

(Vervolg kader kol. 4)

Weer is, onder de mokerslagen van de vrouwelijke emancipatie, een mannelijk bastion gevallen. De Britse Royal Navy heeft het oude beginsel « geen vrouw aan boord » laten varen. Op het slagschip « H.M.S. Fife » lopen dames rond die behoort tot het wetenschappelijk en technisch personeel. Mrs Joan Hayter (rechts), gehuwd met een marine-officier, en miss Jill Wicken zijn de pioniers.

haar eigen **Wij**sje

vlaams nationaal

Wat wij hier, in eigen land met eigen ogen aan vrouwelijk schoon uit Engeland te zien krijgen, is zelden een hoeraatje waard. Want zijn de kust en andere toeristische oorden niet bevolkt met ladies en misses die er even droog en kleurloos uitzien als ze gekleed gaan? En dan wil ik nog genadig de Queen en haar gevolg vergeten, die we onlangs aanschouwen mochten...

Al vinden we nog zo unaniem Deborah Kerr aantrekkelijk, Sandie Shaw wel « iets » hebben, recent filmfenomeen Julie Christie een beeld en Jean Shrimpton gewoon het einde, het blijven fraaie uitzonderingen die de regel van lelijkheid bevestigen. Denken we. Zo grif als we bereid zijn te geloven dat alle Franse vrouwen elegant, alle Italiaanse welgeschapen zijn.

Toch, het moet wel zijn dat Albion zijn fraais op dat gebied niet lichtvaardig exporteert. Ofwel is het niet, zoals overig Engeland, tot reizen en trekken geneigd. Wie ter plaatse terrein verkent, dan liefst in Londen natuurlijk, moet wel een boel vooroordelen opgeven waar het de Britse in het algemeen, haar uiterlijk in het bijzonder betreft. Veel valt er te lezen over een heuglijke evolutie op dat gebied, maar geloofwaardig wordt dat pas voor wie het zelf ervaart.

Mijn eerste contact met vrouwelijk Londen was anders weinig bemoedigend: een grimmige hoteldienster, kennelijk afkerig van buitenlanders en met een twijfelachtige smaak die me vagelijk Angelsaksisch toescheen: te veel rood op de mond, te veel blauw bij de ogen en om te breken zo mager. Later bleek ze, haar donker uiterlijk ter ere en Cockney-Engels ten spijt, een sinds lang in Londen ingeburgerde Spaanse te zijn. Terwijl de pronte vlasharige, die ons elke morgen zo feestelijk blijmoedig

■ SPROOKJES

Caroline Benn, echtgenote van de Britse minister van P.T.T. en moeder van vier kinderen, leest in de jeugduitzendingen van de Britse T.V. regelmatig sprookjes voor. Tot voor kort was dit het exclusief voorrecht van haar echtgenoot. In de politieke uitzendingen.

■ VIJFJARENPLAN

Klacht van een Oostduitse huismoeder in de lezerskroniek van « Neues Deutschland »: « In augustus van vorig jaar weigerde onze electroboiler alle dienst; we stuurden hem terug naar de fabriek in Leipzig. Hij is er inderdaad ook aangekomen, want toen ik navraag deed verzekerde men me dat hij misschien tegen Kerstmis klaar zou zijn. Spijtig genoeg was dat niet het geval en moesten we door blijven gaan met het schrijven van smeekbrieven. Midden februari kwam de blijde mare: « de boiler is hersteld en kost 72,38 mark ». We schreven dit bedrag over en we wachtten. Wat na veertien dagen kwam, was een kaart van de fabriek te Leipzig: « verzending van de boiler kan bij gebrek aan een kist niet geschieden ».

eggs en bacon serveerde ondanks onze pronostiek geen Duitse maar wel een zuiver Angelsaksische was, uit haar landelijk dorpje overgeheveld naar de grootstad.

Londen grondiger verkennen bracht spoedig heel andere facetten van vrouwelijkheid aan het licht. Zo b.v. het in de buitenlandse pers gretig belichte fenomeen van de mod-meisjes. Die lopen in artistiek Chelsea talrijk te kijk, achteloos defilerend op King's Road. Amper zichtbaar achter hun lang, sluike haargordijn dat de glans van een dagelijkse shampoo en de hand van de meester-kapper verraadt (want Londen is een paradijs van kappers sinds haar zoveel aan symboliek gewonnen heeft). Feilloze opmaak, uniform naar Mary Quant-model (fenomeen dat een apart eigenwijsje overwaard is) en in moderne dozing: huid en lippen kwazi-naakt, alle aandacht voor de ogen. Een vaak onwaarschijnlijk broze huid, om zo naar het zeepmerk te informeren, in combinatie met een beenderstruktuur... menselijke om zo mee voor de kamera te stappen (wat dan ook veelal gebeurt). De onvermijdelijke mini-skirt, reep stof die van de bovendij naar de navel toe klimt, met een gordel die haast even breed is als het rokje lang. Daarboven een halshoog truitje of hemdje, daaronder benen met of zonder pastelgetinte kousen, en babyschoentjes. Ziedaar het portret van het koerante mod-meisje, feestelijk om zien in langgerekte versie, rampzalig in korte, dikke uitvoering.

Hoe mannelijk Londen op de mini reageert? Amper, want wat zo algemeen is houdt op een luxe voor het oog te zijn, en wie verbaast zich op het strand nog over een bikini? Alleen de ongelukkige enkelinge die Chelsea trotseert met hoog opgetaste haren en naaldhakken wordt hier wenkbrauwfronsend nageoogd om haar buitensporigheid. Kontinentale bezoekers daarentegen doen des te grondiger aan mini-studie en blijven zelden lange tijd genoeg om passende onverschilligheid te kwaken. Hun vrouwelijk gezelschap, hopeloos onderwets in knievrije rok, vindt weinig troost in de konfrontatie met mod-jongens. Want wat de meisjes oppervlakkig aan vrouwelijkheid winnen (broekgehelelen en korte geometrische hoofdjes zijn hier relatief zeldzaam), heeft het mannelijk element schijnbaar aan viriliteit ingeboet. Als tenminste hun uitrusting van angstwekkend lage heupbroeken en suikerzoete hemdjes tekenend mag heten voor de inhoud. De beruchte Carnaby Street-stijl, filmisch nog aanvaardbaar, wordt in het daglicht karnavalesk ontluiserd. Maar kom, valt er nu en dan toch een scherpe kaaklijn en beliste stap te registreren, wat rauwe taal achter de bierpint op te vangen, dan lijkt al veel gered ondanks het ongeremde kapsel. En de meisjes, die koffie of coladrinkend even verpozen na winkel of kantoor, fotostudio of kunstakademie, schijnen het best te vinden en zijn er niet minder behaagziek om.

Of er dan geen naar onze maatstaven behoorlijk geklede jeugd in Londen rondloopt? Beslist, maar die valt uiteraard minder op en zou je hier zo kunnen overplanten zonder het huidige straatbeeld merkkelijk te wijzigen. Maar

wel hebben de jongeren, buiten een sporadisch petje hier en daar, unaniem afgerekend met het hoedenkompleks waarmee ouder en konservatiever Engeland nog steeds behept is. Voor ons soms een lachwekkend maar even vaak een prachtig gezicht, die hoeden. In elk geval leveren ze genoeg stof voor een volgend eigenwijsje, waarin « het andere » Londen aan de beurt komt.

Annie.

(Vervolg van kol. 1 kader)

« Lieve jongen, wat ben ik blij dat ik je nieuwe adres gevonden heb. Hoeveel spijt het mij van die laatste keer. En hoelang heb ik om je gehuild ». Nee, van Elsje kon het ook niet zijn. Die zou stevast « gehuild » geschreven hebben.

« Ik weet nu dat het allemaal mijn schuld geweest is. Ik heb veel over jou en ons nagedacht. En hoe verlang ik nu weer naar je.

Naar je zachte handen, je warme adem, je ogen naast me... en je lieve, lieve woorden die me steeds zo kalm en rijk en gelukkig maakten. Heel die trieste, lange tijd zonder jou heb ik me nog mooier voor jou gemaakt. Ik wist dat ik je zou terugvinden. Mijn haren waarmee je zo graag door je gezicht streek zijn nog langer geworden en donkerder ».

Ik betrapte me erop dat ik op mijn lippen stond te bijten. Een gevoel van... nu ja, een heel opwindend gevoel van geluk ging door me heen. Ik kon wel roepen en wat fijn dat het regende, ik zou de hele dag in de regen lopen en zingen en sluiten. Natuurlijk zouden we weer gelukkig zijn, ik en...

« Mijn haren waarmee je zo graag door je gezicht streek zijn nog langer geworden en donkerder. Maandag kom ik naar Antwerpen, recht naar je toe. Heb je die platen nog? Dan gaan we dansen en praten. Weer lachen als vroeger en de spelletjes van vroeger weer spelen. Ik zal me heel mooi voor je maken. Mijn ogen groot tekenen en mijn haren loshangen om mijn schouders. Weet je, ik heb een koninklijk avondkleed gekocht. Om voor jou te dragen. Met bovenaan... maar dat moet je zelf zien, lieve jongen. En ik zal heel lief en heel zacht voor je zijn. Mag ik je nu al een zoenje geven, hier... »

Het klopte overal in me toen ik naar die twee rose lippen keek, even van elkaar. Als in een zalige droom liep ik de trappen op. Ik voelde me wild, gelukkig, warm... Ik zou de hele wereld willen omarmen en begon met mijn poes.

En weer las ik « Lieve jongen... ». Toen zag ik het opengescheurde briefomslag. « Aan Johan Horemans, Paterstraat 3, Antwerpen ».

Johan Horemans is de student in 1° merciële wetenschappen die boven me woont. Hij heeft een pokdalig gezicht en er is niemand in de wereld die ik meer haat dan Johan Horemans.

Nic.

TONEEL TE ANTWERPEN

„LUV” IN HET N.K.T.

Op donderdag 22 september ging het Nederlands Kamertoneel te Antwerpen zijn 15de speeljaar in met de Belgische creatie van wat in het oorspronkelijk Amerikaans «Luv» heet en in de voortreffelijke Nederlandse vertaling van Bob de Lange «Kouvanjou». Een week voordien had hetzelfde gezelschap in Maastricht onder zijn dubbelnaam Groot Limburgs Toneel de Nederlandse première gebracht. In Nederland mocht de nu dubbel gesubsidieerde groep zich verheugen in koninklijke, alhier in ministeriële belangstelling.

De 40-jarige auteur van Luv, Murray Schisgal, een kleermakerszoon uit Brooklyn, kwam pas 3 jaar geleden in de belangstelling door zijn twee even bevreemdende als beklemmende eenakters «De typisten» en «De tijgers» die nu reeds in 15 talen zowat overal ter wereld gespeeld worden.

Het thema van «Luv» omschrijven is zeer moeilijk, de titel zelf echter suggereert waar het in hoofdzaak om gaat: de ontarding van het begrip liefde (love). Zelf zegt de schrijver hierover: «Het misbruiken en ontarden van het woordje liefde schrijf ik toe aan het feit dat wij het gebruiken als een ware openbare ejakulatie, en dat trouwens dikwijls om er geldelijk voordeel uit te halen. Het is zeker waar dat men veel geld kan verdienen door de menselijke gevoelens te ontarden, onder voorwendselen dat ze zo beter aan de verlangens van de jongere generaties voldoen. Het schijnt dat men tot elke prijs «jong» wil doen. De liefde is koopwaar geworden, geen gevoel meer».

Wat «Luv» ten goede onderscheidt van de veelheid van avant-garde stukken met eenzelfde pessimistische thematiek, is dat het idee-abstraheren hier situatie-gebonden blijft, in zekere zin bijna realistisch dus, maar dan toch weer met genoeg zin voor relativeren en bijna kolderachtige cerebraliteit om de harteloze inhoud te transponeren op het vlak van de geest.

De figuren die Schisgal tekent zijn alle drie povere, gemanipuleerde poppen, vol slogans over geluk, geld en liefde, maar zonder echt levende menselijkheid. Alleen het vrouwtje Ellen komt aan die menselijkheid even toe, maar dan gaat het om een banale menselijkheid, zonder ideaal, zonder vooruitzicht.

Ondanks zijn bitterheid heeft Schisgal van «Luv» een komedie gemaakt, vol grijnzende gags en spitse replieken. Elke dialoog is als het ware een zwarte cartoon geworden en het publiek kon erom lachen, maar het gebeurde zelden uit het hart, zelden zonder een zekere gegeneerdheid.

In een suggestief, koud dekor (van de Engelsen Keith Norman en Donald Homfray) dat een hoekje van de Hudsonbrug voorstelt, hebben Alex Wilquet,

Willy Van Heesvelde en Doris Van Canehem van «Luv» een geestige, trieste happening gemaakt.

Ik weet niet hoeveel open doekjes dit trio in ontvangst mocht nemen. Het waren er veel en ze waren verdiend. Willy Van Heesvelde was de opgedirkte, geldverdienende, maar ongelukkige Milt Manville. Hij blufte en akteerde zoals een poeprijke handelaar in okkasiewagens het in zijn stamkafee niet beter zou doen. Alex Wilquet, de zichzelf dramatiserende, povere Harry Berlin, was de droeve verworping die hij beweerde te zijn, groots in ellendigheid.

Het aangrijpendste toneelwerk kwam nochtans van Doris Van Canehem. Haar rol bood er haar trouwens de gelegenheid toe. De twee mannelijke rollen blijven het hele stuk door op hetzelfde stramien, de hare evolueerde. Van een wulpse, bijna vulgaire vrouw, wordt zij na de pauze eerst een koude modieuze twenschoonheid, dan een gewoon vrouwtje dat smeekt om warm avondeten, een krantenlezende man en een vruchtbaar bed. Het verschil tussen het langoureuze, fatale akteren voor de pauze en de mannequinachtige poses daarna was verrukkelijk, geestig. Waar zij in één dialoog echter transformeert tot het huisvrouwtje, was dat meesterlijke akteerkunst. Dat ook regisseur Jo Dua in het applaus betrokken werd, was een daad van eenvoudige rechtvaardigheid.

Dit tempostuk, met verbluffend snelle wisselingen zowel in toon als in actie, vereiste virtuoos regiewerk. Jo Dua heeft het dit gegeven.

Wanneer er ooit sprake was van een eventueel verdwijnen uit Antwerpen van het N.K.T., dan heeft deze dynamische groep met «Luv» bewezen dat dit voor de sinjorenstad een onherstelbaar verlies zou betekenen.

Nic van Bruggen.

Ofschoon hij doorgaans voor een Spanjaard aanzien wordt, is El Greco een Griek. Zijn echte naam luidt Dominico Theocopuli en hij werd in 1548 op het eiland Kreta geboren. In Venetië was hij leerling van Titiaan en Tintoretto, van wie hij een feilloze kleurtechniek en lichtbehandeling leerde. Pas nadat hij zich in 1577 in Spanje vestigde, ontwikkelde hij zijn persoonlijke stijl, zeer emotioneel en expressief, met langgerekte, tegelijk pijnlijke en toch milde gezichten. Zijn somber en zwaar donker koloriet komt vooral tot leven door een virtuoze toepassing van een bewogen, vaak zelfs brutaal clair-obscur. Hoewel El Greco door zijn krachtige composities en pikurale vormgeving een typische barokschilder is, zou hij evenzeer kunnen thuishoren tussen de moderne expressionisten. Dit is eens te meer het bewijs dat de eenheidsintuïtie van de kunst sterker is dan tijden, stijlen en stromingen. De grootse El Greco-tentoonstelling in het Museum voor Schone Kunsten te Gent blijft geopend tot 1 november. Het hierboven getoonde schilderij stelt de Heilige Johannes Evangelist voor en werd voor de expositie in bruikleen afgestaan door het Prado Museum van Madrid.

BRUSSELSE POST

In «De Brusselse Post», het degelijke maandblad der Brusselse Vlamingen (80 fr. per jaar, pcr. 809.00, Zennestraat 37, Brussel 1), verscheen zopas een interessant vraaggesprek met André Demedts. De West-vlaamse letterkundige geeft daarin een aantal nuttige suggesties, i.v.m. de wijze, waarop gans Vlaanderen de Brusselse Vlamingen zou kunnen steunen. Zo beveelt hij de oprichting aan in zoveel mogelijk Vlaamse gemeenten van een vriendenkring die zich zou gelasten met de organisatie van de plaatselijke hulp aan de Brusselse Vlamingen. Hij verwacht hiervan praktisch en psychologisch resultaat. Naast de gewone degelijke bijdragen bevat het jongste nummer van «De Brusselse Post» een flink hoofdartikel dat een weerlegging is van de drogredenen die de Vlamingen opgedist worden door mensen zoals Anderlecht's nieuwe burgemeester Simonet.

J.M. GANTOIS

Tegen 1 december 1966 verschijnt een «gedenkboek J.M. Gantois», dat meteen een standaardwerk zal zijn over «De Zuidelijkste Nederlanden». Dit werk wordt uitgegeven als blijk van erkentelijkheid en hulde aan de grote Nederlander Z.E.H. J.M. Gantois, wiens organisatorisch en wetenschappelijk werk ten grondslag ligt aan de vernieuwde en verhoogde belangstelling

van zoveel Vlamingen en Noord-Nederlanders voor onze Nederlanden in Frankrijk.

Het boek zal, naast een verantwoording van de uitgever en de volledige lijst der erkomitees en intekenaars, uitsluitend een keuze bevatten van teksten van J.M. Gantois. Het vergt wel geen betoog dat deze gebundelde teksten — de vrucht van een leven van wetenschappelijke en volkse arbeid — van ongemeen belang zijn niet slechts voor wie van Nederland in Frankrijk houden, maar tevens voor al wie begaan zijn met onze volksstrijd en zich een verdiept inzicht in wezen en doel ervan willen verschaffen. We kunnen dit werk met zijn veelzijdige historische, cultuurhistorische en politieke inhoud niet sterk genoeg aanbevelen. Het zal circa 500 blz. beslaan en twee uitslaande kaarten en ettelijke foto's bevatten. Het wordt uitgegeven in groot formaat (24 x 16 cm), voorzien van een stevige omslag met de heraldisch-juiste afbeelding van het wapen der stad Rijsel. Zuid-Vlaanderen's hoofdstad. Tot 15 november kan nog vooringetekend worden tegen 300 fr.: nadien wordt de prijs waarschijnlijk verhoogd. Voor-intekening door storting van het bedrag op pcr 13.63.85 van Oranje-uitgaven, Prins Boudewijnlaan 323 te Wilrijk.

PRIX R. NIMIER

De «Prix Roger Nimier» werd onlangs toegekend aan Clément Rosset voor zijn werk «Lettre sur les chimpanzés» gevolgd door een «Essai sur Teilhard de Char-

din». Hoewel de oorspronkelijke bedoeling van deze prijs was, in de jonge Franse literatuur een werk te bekronen dat het best met de gedachten en de geest van Nimiers werk overeenkwam, werd hij verscheidene malen uitgereikt aan jonge linkse auteurs en dit terwijl de in 1962 verongelukte auteur, schrijver van «Le Hussard bleu», «Les Enfants tristes» enz., bij alle onafhankelijkheid en breeddenkendheid toch veeleer aan de rechtse kant stond.

De huidige jury — met Kléber Haedens, Marcel Aymé, Antoine Blondin — heeft door de bekroning van een boek als dat van Clément Rosset gehandeld naar de oorspronkelijke bedoeling. Rosset geeft met zijn boek een filosofisch antwoord, dat geen geprepareerde mode-ideeën als axioma behoeft, en hij laat de eigen stem van de jongere generatie horen. Hetgeen Nimier eveneens heeft gedaan!

VOER-BIBLIOTEEK

Op 1 en 2 oktober zal een gedeelte der ingebonden boeken van de Vlaamse Voerbiblioteek tentoongesteld worden in het lokaal «t Blazoen», Gemeentestraat 5, te Antwerpen.

Deze tentoonstelling is toegankelijk voor het publiek op 1 oktober van 18 tot 20 uur en op 2 oktober van 10 tot 12 uur.

Het Vlaams Steun- en Actiecomité dankt de Vlaamse pers en de honderden simpatisanten en medewerkers in gans het land die dank zij hun begrip, steun en medewerking, dit initiatief mogelijk maakten.

STIJN STREUVELS 95

We wensen nu reeds de Nestor van onze letterkunde het allerbeste; we brengen in een volgend nummer een uitvoerig hulde-artikel.

EEN MONUMENTALE UITGAVE

de vlaamse muziek in de maatschappij van de 15de en 16de eeuw

Met de hulp van de Bank van Parijs en de Nederlanden heeft de Deutsche Gramophon Gesellschaft twee fonoplaten in een album uitgegeven, gewijd aan de oude Vlaamse muziek. Bedoeld als geschenk aan de klanten der bank (en dan vergezeld door een boek van de hand van de heer R. Wangermée), zijn de platen ook op de markt verkrijgbaar. Zeggen we onmiddellijk dat ze ver beneden hun waarde worden verkocht: waar normaal 750 fr mocht verwacht worden als verkoopprijs, kan de geïnteresseerde liefhebber het werk reeds voor 199 fr bemachtigen (voor twee platen met een duur van elk 50 minuten)! Wij durven zonder enig gevaar voor overdrijving zeggen, dat hier een mijlpaal bereikt werd in de uitgave van oude Vlaamse muziek: alle voornaamste componisten uit de gouden eeuwen der musica fiammengha werden samengebracht met werken (of fragmenten) die karakteristiek voor hen zijn.

Al te weinig beseffen de Vlamingen dat zij eens de toon aangaven (figuurlijk en letterlijk) in gans Europa. Niet alleen waren het onze schilders die de roem van ons land uitmaakten: in Boergondië, het Italië der Renaissance, het Spanje van Karel V, het Oostenrijk van Maximiliaan en Margareta maakten vorsten en pausen jacht op Vlamingen, zelfs met geweld (zo werd Orlandus Lassus als knaap reeds ontvoerd door Ferdinand Gonzage, vice-koning van Sicilië).

Antwerpen, met Mechelen en Brugge, was een der voornaamste centra van toonkunst en muziekdruk. Muzikaal gezien was het de hoofdstad van het uitgestrekte Spaanse rijk van Kei-

zer Karel. Vlamingen stonden aan het hoofd der muziekscholen van Venetië (Willaert), Madrid (Capella flamenca met Clemens non Papa en Gombert), Rome (Dufay, Van Weerbeke), München (Lassus), Innsbruck (Isaac), en in de oudere periode Parijs met Okeghem en Binchois.

Tot grote afgunst van de plaatselijke kunstenaars reisden de Vlamingen als echte wereldburgers van het ene hof naar het andere, overal de bestbetaalde en hoogste plaatsen bezettend. Het Vlaamse overwicht duurde van de helft der 15de tot het einde der 16de eeuw; de invloed ervan op de Europese en de wereldgeschiedenis der muziek zal nooit overschat kunnen worden.

Het zal voor velen een openbaring zijn, deze uitgave te beluisteren, steeds opnieuw, en telkens beter de onvergankelijke schoonheid te ontdekken in de oude polyfonische hymnen, motetten en delen van missen. Dufay, Okeghem en Josquin Deprez zijn hier de meesters. Van de laatstgenoemde worden ook franstalige wereldlijke liederen gebracht, evenals van Pierre de la Rue en Gilles Binchois.

Naast Duitse en Italiaanse liederen (van Isaac, Willaert en Lassus) werden ook instrumentale stukken opgenomen. Het is zeer gelukkig te noemen, dat deze uitgave door de DGG werd verzorgd, die in haar «Archiv»-reeks zulke rijke ervaring heeft opgedaan in de weergave van oude muziek. Hier worden dan ook oude instrumenten (of getrouwe kopieën ervan) gebruikt, die de klankkleur tot hun volle recht doen komen. Blokfluiten, vedels, luiten, zelfs een positief-orgeltje, wisselen af met de gezongen teksten, waarvan sommige speciaal voor deze platen werden opgenomen.

Naast de reeds vermelde componisten komt ook werk voor van Joannes Apart en Cipriano de Rore (Vlaming met veritaliaanse naam). Vermelden we zeer speciaal de twee wondermooie «Souterliedekens» van Clemens non Papa, driestemmig in oud-Nederlands gezongen, en waarbij de tenor de «cantus firmus» zingt, hier bekende volksliederen.

De ganse vierde zijde der platen wordt ingenomen door Orlandus Lassus. Hierbij dient opgemerkt, dat Lassus (of di Lasso) geboren werd te Bergen, doch musicologisch steeds bij de Vlamingen wordt gerangschikt. Hij was een der voornaamste figuren uit de 16e eeuw, leidde een stormachtig leven in Napels en daarna München, en publiceerde tal van werken: in het begin Franse, Duitse en Italiaanse liederen (balladen, villanelen, motetten), later uitsluitend religieuze muziek. Al deze aspecten van zijn rijk talent worden in deze uitgave weergegeven, o.m. met het beroemde Echolied, een boertig Duits volkslied, fijne Franse liefdelieder en twee Latijnse werken: 'n motet en een uittreksel van een der boetepsalmen.

Lassus was «the last of the great Flemings» (A. Percival, History of Music). Terecht vormt hij het sluitstuk van de monumentale uitgave, die we hier bespreken.

Daar vele stukken overnamen zijn van bestaande platen in Archivreeks, spreekt het vanzelf dat de uitvoerders zeer verscheiden zijn en hier niet allen kunnen vermeld worden. Wel moet in het algemeen gezegd, dat de naam Archiv alleen reeds borg staat voor een verzorgde en historisch verantwoorde uitvoering. De speciaal voor deze gelegenheid uitgevoerde opnamen worden verzorgd door het vocaal Kwartet van Brussel en door het ensemble «Pro musica antiqua» onder leiding van S. Cape. Ook zij staan in voor onberispelijk werk, even onberispelijk als de technische weergave zelf.

Wij kunnen niet genoeg deze rijke uitgave aanbevelen bij onze lezers, te meer daar op de hoes in het Nederlands en het Frans telkens enkele woordjes musicologische toelichting wordt verstrekt bij elk werk. De prijs herhalen we nog eens: 199 fr! De platen dragen de nummers 629.517-629.518.

Zowel de DGG als de Bank van Parijs en de Nederlanden verdienen gelijkgewinst te worden met dit initiatief.

Stef.

Mascherijn

De kleine schim.

SCIENCE FICTION

Te Brussel werd een Science Fiction-kring opgericht met als benaming: «Vlaamse Kring voor Science Fiction, V.Z.W.».

De kring hoopt dat er in ons taalgebied in de toekomst wat meer aandacht zal besteed worden aan deze moderne literatuurvorm. Hij zal zich ook inspannen om de sinds lang ingewortelde vooroordelen die er nog steeds tegenover science fiction bestaan, te bestrijden en om de science fiction en fantastische literatuur in de ruimst mogelijke zin overal beter bekend te maken.

Dit genre geniet in Vlaanderen niet alleen heel wat belangstelling, maar het felt er eveneens een grootmeester van meer dan nationaal formaat: de onvergetelijke Jean Ray - John Flanders uit Gent.

Verder beoogt de V.K.S.F. het aanmoedigen van Vlaamse science fiction-schrijvers en vooral ook het trachten vertaald te krijgen van Vlaamse science fiction-werken in vreemde talen, zoals Engels, Frans, Duits of Spaans. Science fiction-vrienden kunnen zich in verbinding stellen met de Kring op postbus 850, Brussel 1.

EUROPEADE

Op zaterdag 8 en zondag 9 oktober a.s. krijgt de nationale Volkskunst der vrije Europese volkeren de voorrang. Dan gaat in het Antwerps Sportpaleis de 3de Europeade voor Europese Volkscultuur door.

Kultuurgroepen uit tal van Europese landen nemen er aan deel.

De Europese Volksgemeenschappen zullen te Antwerpen present zijn. De afgevaardigde van hun volkskunstgroepen zullen er pareltjes demonstreren van de eigen nationale volkskunst. Volkszang, koorzang, volksdans, vendelspel en eigen folklore zullen er gedemonstreerd worden.

Tijdens het week-end van 8 en 9 oktober worden ruim 3.000 jongeren uit de deelnemende staten verwacht en in de Schelde-

stad gelogeerd. Het wordt een hoogdag voor de Europese jeugd, een blij wederzien of een eerste kennismaking.

Op zaterdag 8 oktober zullen zij in bonte mengeling het Antwerpse centrum doorkruisen. Vlamingen, Walen, Ieren, Esten, Noren, Serven, Letten, Beieren, Engelsen, Kroaten, Italianen, Sileziërs, Oekraïnen, Elzassers, Bretoenen zullen er verbreederen met Rijnlanders, Provençalen, Spanjaarden en Nederlanders. 's Avonds gaat in het Sportpaleis het grote Europa-bal door.

Voor de 3de Europeade op zondag 9 oktober zal het Sportpaleis tot in de nok gevuld worden. De Vlaamse deelnemers, de zingende instituten, de volkszang- en de koorverenigingen en de volksdansgroepen, de gilden en de vendelierskorpsen zullen het bewijs leveren dat hun prestaties op hoog niveau staan.

Wie mee wil bouwen aan het volkscultureel Europa, vraagt inlichtingen aan het trefpunt van de Vlaamse Volkskunstbeweging, Markgravenstraat 17, Antwerpen. Telefoon 33.07.67.

JACOB JORDAENS

Heel wat inzendingen voor de grote tentoonstelling «Tekeningen van Jacob Jordans» die, zoals reeds werd medegedeeld, van 8 oktober tot 4 december in het Rubenshuis zal plaats hebben, zijn reeds te Antwerpen toegekomen. Het betreft tekeningen uit het museum van Ottawa (Canada), de Universiteitsbibliotheek te Uppsala (Zweden), de befaamde Pierpont Morgan Library, de Cleveland Museum, the Art Gallery Chicago, Yale University Art Gallery te New Haven, het Louvre, de Ecole des Beaux-Arts, de collectie F. Lugt van Parijs, de Musées de Rennes, Musée de Grenoble en de Musées de Besançon.

Het staat thans reeds vast, dat deze tentoonstelling waaraan 52 musea, prentenkabinetten en particuliere verzamelingen uit de gehele wereld hun medewerking hebben toegezegd, tot een belangrijke kunstmanifestatie zal uitgroeien.

Anderlecht - St Truiden (0-0) : Van Himst geraakte toch eens door het kanariegele muurtje en het leder belandde in het St Truidense doel. Maar een onverbidelijke scheidsrechter keurde het doelpunt af.

Afbraak in het groot!

We hebben in een blad gelezen : « Afbraakonderneming Volckaerts & Co, St Truiden, vraagt dringend hulp om te leren voetballen » ! Dit werd geschreven naar aanleiding van het zielige spektakel dat men voetbal wou noemen en dat opgevoerd werd op het Anderlechtveld met als tegen-« stampers » St Truiden. Anderlecht botste op een levende muur van 10 man plus doelman Bosmans ! Wie dan eindelijk toch door deze levende gele muur geraakte, werd van het leder gehouden.

Wie dacht dat het met de nieuwe oefenmeester van de Kanaries, Volckaerts, beter zou gaan dan met voorganger Goethals, heeft het verkeerd voor. Ward schafte wel de off-sideval gedeeltelijk af maar kwam te voorschijn met een kopie van de in de vijftiger jaren zo bekende blauw-witte muur van Tilleur. Inderdaad, men kan het zo best vergelijken.

Anderlecht dat trachtte te voetballen, kreeg nooit de kans om een schot op doel te plaatsen want de fysisch zeer sterke Trudo-jongens grepen regelmatig naar de « noodrem » zodat om beurten Van Himst, Puis en andere Anderlecht-spelers tegen de grasmatten werden gesmaakt. Verder weigerden de geelblauwen in de aanval te gaan, zodat Jan Trappeniers gerust naar huis had kunnen gaan.

U vraagt zich af, waarde lezer, waarom er tegenwoordig zo weinig mooi voetbal te zien is ? Het antwoord is vrij eenvoudig : het invoeren van semi-professioneel voetbal is er de oorzaak van. Kankeren over de kwaal helpt niet; het zijn de lieve centen die de grote rol spelen.

Aan de FIFA om deze kwaal te verzorgen en er de gepaste medicijn voor te vinden. Voor mijn part ga ik nog liefst naar een wedstrijd van 3e provinciaal kijken. Want daar wordt tenminste nog voetbal gespeeld volgens gezonde principes. Tenminste : als het meezit !

V.U.

Vier vliegtuigen voor de Vlaamse Luchtvaartbond

De Vlaamse Toeristenbond is een onderafdeling rijker. Naast de Vlaamse Automobilisten Bond, de Vlaamse Vereniging voor Watersport, de Stichting Simon Stevin werd thans de Vlaamse

Luchtvaartbond boven de doopvont gehouden. Inderdaad werd op zaterdag 24 september op de Deurnse Luchtvaarthaven deze vereniging officieel voorgesteld aan het publiek.

Eerst werden bij het graf van de Vlaamse luchtvaartpionier nummer 1, Jan Olieslagers, bloemen neergelegd.

Dr Carpentier, voorzitter van de

Wij sport

vaams nationaal

V.L.B., wees in de geïmproviseerde feestzaal op het feit dat Deurne binnenkort zeven nieuwe firma's zal herbergen die tot doel hebben de belangstelling in het Antwerpse zowel in de sport- als zakenluchtvaart te vergroten en te ijveren voor het behoud van de Antwerpse Luchthaven.

Mr Flerackers, secretaris van de Kultuurraad voor Vlaanderen, gaf als typerende beschrijving van de V.L.B. : « de V.L.B. heeft zeer juist de economische waarde van onze samenleving in een gunstig daglicht gesteld ».

Dhr de Bois, namens het Hoofdbestuur van de V.T.B.-V.A.B., wees op het feit dat de V.L.B. thans 200 leden telt waarvan reeds 180 vliegende; alles wijst erop dat dit cijfer steeds crescendo zal gaan.

Z.E.H. Eelen, aalmoezenier van de binnenvaart, zegende de 4 les- en sporttoestellen in.

De V.L.B. wil het luchtvaarttoerisme en meer bepaald de « kleine of algemene luchtvaart » bevorderen. Hij staat borg voor de scholing en opleiding,

voorbereiding tot examens. Hij streeft de uitbreiding na van de « burgerlijke vliegbases » in het Vlaamse land, met daaraan onmiddellijk verbonden de verdediging van de vlieghaven te Deurne. Hij wil de Vlaamse vliegclubs samenbundelen in een eigen federatie...

Het hoofddoel is : democratisering van de vliegerij bij het Vlaamse volk.

De vereniging bezit twee les-vliegtuigen en twee passagiers-toestellen. Laatstgenoemden bieden elk plaats voor de piloot, drie volwassen personen en twee kinderen. De snelheid bedraagt 250 tot 300 kilometer per uur en de actieradius gaat tot duizend mijl. Er staat ook een monitor voortdurend ter beschikking van de belangstellenden en leden.

V.U.

INLICHTINGEN

De gewenste inlichtingen over de Vlaamse Vereniging voor Luchtvaart-sport kan men bekomen op de hoofdzetel van de Vlaamse Toeristenbond (St Jacobsmarkt 45, Antwerpen).

CARLA GALLE

Wanneer men aan de doorsnee zwemliedhebber twee jaar geleden zou gevraagd hebben wie Carla Galle was, hij zou het antwoord waarschijnlijk schuldig gebleven zijn.

De jonge dame uit Denderleeuw, die binnenkort haar universitaire studies gaat aanvatten, is één van de elementen zoals we er in onze zwemsport veel zouden kunnen gebruiken. Niet alleen is ze een toonbeeld van sportiviteit, maar tevens is groot-spraak haar een gruwel.

Geboren te Aalst op 10 mei 1948, leerde ze zwemmen toen ze 12 was. Ze zou pas 2 jaar later aan competitie-zwemmen denken. Haar mentor en oefenmeester, duiveltje-doet-al Willy Haeck, zou haar met doorzicht en takt inwijden in de geheimen der zwemsport. Ze werd lid bij de dynamische Aalsterse club « Neptunus » en behoorde weldra tot de groep slinke jonge zwemmers en zwemsters die deze club reeds geleerd heeft; denken we maar even aan Etienne Lecompte, de familie Bijl, enz.

Ze deed haar humaniora volledig uit en haar studies hebben geen melenswaardige hinder ondervonden van de competitie-zwemmerij. Tussen de schooluren in en 's avonds werd er geoefend, zover het schoolwerk dit toeliet. Zo oefende zij één uur per dag, tijdens de vakantieperiode tot drie uur, want, zo zegt haar oefenmeester « overdaad schaadt ».

De successen kwamen vrij vlug.

Haar palmares vermeldt : kampioene van Vlaanderen bij de kadetten, 100 m. dolfin dames en dezelfde afstand eveneens bij de kadetten en ook nog de 4 x 100 m. crawl dames, estafetteproef die ze met haar team vriendinnen won. Als bekroning mocht ze mee naar Cardiff waar ze met haar teamgenoten de beste Belgische tijd over de 4 x 100 m. 4 zwemwijzen estafette in een 50 meterbad wist te verbeteren.

Tijdens het wintercriterium 1965 won ze de 400 m. vrije slag en dit voor de grote favoriete Nicole Rom-

mens uit Moeskroen. Daar bleef het echter niet bij.

Tijdens het voorbije wintercriterium nam ze deel aan de proeven en won er twee.

Maar haar hoogtepunt kwam in feite tijdens de Belgische zwemkampioenschappen 1966.

Ze werd niet alleen 3 maal laureate (100, 200 en 400 m. vrije slag dames), doch ze verbeterde ook verschillende Belgische records. Als « beloning » mocht ze van het Selectiecomité van de Kon. Belg. Zwem- en Reddingsbond thuisblijven van de zwemkampioenschappen te Utrecht. Wel wisten de vroede heren van dit selbesproken comité twee zwemmers in te schrijven in één en dezelfde proef en trokken ze zelf naar Utrecht. Maar zwemmers (Jacques Henard) en zwemsters (Francine Dauven en Carla Galle) die het verdienden, bleven thuis. De weerwraak van Carla Galle kwam zacht en was meer dan schitterend te noemen. Enkele weken geleden werd ze andermaal een Belgisch record rijker; dat der 4 x 200 m. 4 zwemwijzen dames individueel dat ze op haar naam schreef. Zopas te Antwerpen behaalde ze haar vijfde titel, deze van de 4 x 100 m. 4 zwemwijzen individueel. Eindelijk dan toch werd haar een beloning naar waarde gegeven en zo zal ze samen met andere Olympische pre-geselecteerden naar het 2de Pre-Olympische Tornooi van Mexico gaan.

Carla is een veelzijdig sportmeisje. Voordat ze doorbrak in de zwemsport, had ze ook met succes de atletiek-sport beoefend. Zo behaalde ze tijdens de Belgische jongerenkampioenschappen in 1964 een tweede plaats in de 200 m. vlak scholieren. Maar toen moest ze kiezen : zwemmen of atletiek. Het werd zwemmen, en dat blijkt een gelukkige keuze te zijn geworden. Ze vertelde ons dat men onmogelijk twee sporten tegelijk kan beoefenen.

Toen we haar vroegen wat ze zou doen wanneer ze over haar hoogtepunt heen zou zijn, antwoordde ze « zwemmen is gezond ». Hiermede wordt ten volle bewezen dat Carla Galle de sport op een verstandige en inderdaad gezonde wijze beoefent, en niet naar het goedkope succes zoekt zoals spijtig genoeg maar al te veel sportvedetten.

Carla Galle kijkt de toekomst lachend tegemoet. Op de achtergrond de man waaraan ze veel te danken heeft, oefenmeester Willy Haeck.

BOOMKWEKERIJEN
H. LAMBRECHTS P.v.b.a. - Dries 16, Beerzel (Antw.)
 Telefoon : 015/41198 - Bestuurder Jos Feyaerts

TUINAANLEG

ONDERHOUD

Laan- en bosbomen, kanada's, sierdennen, rozen,
 sierstruiken, maasrotsen, alles voor de tuin.

0,50 — 0,50 — 0,50 — 0,50 — 0,50 — 0,50 — 0,50 — 0,50 — 0,50 — 0,50 —

B E C O

KWALITEITSBENZINE EN -GASOLIE TEGEN VERMINDERDE PRIJS
 AAN DE DIENSTSTATIONS

B E C O

B E C O : kwaliteit ! aan onze stations : Renault-oliën !

B E C O : PRIJS !

B E C O : BEDIENING !

Voor leveringen van gas- en stookolie vanaf 1.000 L., één adres :

p.v.b.a. **B E C O** — 236 Krijgsbaan

ZWIJNDRECHT — tel. : 03/52.81.73 — 32.02.10.

0,50 — 0,50 — 0,50 — 0,50 — 0,50 — 0,50 — 0,50 — 0,50 — 0,50 — 0,50 —

ALLE VERZEKERINGEN

Tel. : (03)31.66.33 van 9-12 u. - 7-10 uur.

JAN GOOSSENS

VICTOR DRIESSENSSTRAAT 61
 ANTWERPEN.

Stelt zijn kandidatuur bij alle Vlamingen voor
 elke verzekeringsvorm en schenkt aan alle
 jong gehuwden gratis brand- en B.V. familiale
 (alle risico's tegen derden).

AUTO — MOTO NOG STEEDS AAN OUDE TARIEF.

PERZISCHE TAPIJEN

FA L. LUYTEN

Trooststraat 12

(Gemeenteplein)

Edegem. Tel. 03/53.05.71

Grote leus :
 GLAZEN en MONTUREN,
 Gratis voor verzekerden,
 Herstellingen in eigen werkhuis.

Walter ROLAND

— Gediplomeerd Optiker —
 Kerkstraat, 58 — Antwerpen
 (let a.u.b. op het huisnummer !)

Telefoon : 35.86.62
 10% korting op vertoon dezer.

September : Grote Bierfeesten in de Dortmunder - Thier - Bräu - Hoven

Orkesten

TE LEUVEN

- 17-9 : Die Füscher Buab'n
- 18-9 : Dortmunder Thier K. I
- 24-9 : Dortmunder Thier K. II
- 25-9 : Dortmunder Thier K. I

TE HULSTE (KORTRIJK)

- 16, 17, 18-9 : OFFICIELE OPENING.
 3 dagen met meerdere orkesten waar-
 onder Sabo - Thorez, enz...
- 24-9 : Thorez
- 25-9 : Thorez

TE AALST

- Doorlopend het orkest Carlier.

Oktober - November - December

GROTE RIJNWIJNFESTEN te Leuven -
 Antwerpen - Aalst - Kortrijk met de wijn-
 bouwer J. MOTSEL van GAU ALGESHEIM
 AM RHEIN.

Al de grote gekende Duitse en Belgische
 orkesten zullen er zorgen voor de stemming.
 In al onze lokalen is er altijd : originele
 Breugellaanse stemming - deffige lichte en
 plezier - goede bediening - beste dranken
 goed en niet duur.

N.B. Al onze zalen zijn gans de winter ter
 beschikking voor Bals - Banketten - Ver-
 gaderingen. enz...

- LEUVEN : 1.000 plaatsen
- AALST : 1.000 plaatsen.
- KORTRIJK : 850 plaatsen.
- ANTWERPEN : 700 plaatsen.

Alle kameraden vinden elkaar daar terug
 en bijzonder op de officiële opening van
 het DORTMUNDER-THIER-BRAU-HOF te
 HULSTE (Kortrijk), Bruggesteenweg 1, op
 16, 17 en 18 september 1966.

BAZEN of GERANTS worden gezocht
 voor 2 mooie Vlaamse studenten-café's
 te Leuven.

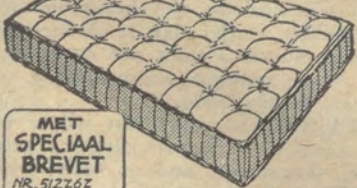

TONISSTEINER SPRUDEL

IMPORT ABTS

Tienssteenweg 128 Korbeek-Lo.
 Tel. : (016) 463 11
 Voortverkopers worden gevraagd

SCHUIMRU BBERMATRASSEN
 met
 Gebreveteerde
 bedekkinglagen
 RESSORTMATRASSEN
 (Brevet 529768)
 met
 Gebreveteerde karkassen

fabrieken
"STAR"

(Brevet 512767)
TE ZELE (O.V.)
 GEWATTEERDE BEDSPREIEN
 WOLLEN DEKENS
 Tel. (052) 44641 en 44642

Indien U geen verkoper
 in uw omtrek kent stuur
 ons een kaartje en we
 zenden U het adres van
 de dichtst bijgelegen ver-
 koper Star Zele

HERMES SCHOOL 54 Zuidlaan

211 M. Lemonnierlaan
 Tel. 11.00.33.
 Brussel.

★

VOLLEDIGE
 SEKRETARIAAT-
 KURSUS IN 2 JAAR.

★

Steno- en
 daktylografie
 in vier talen.
 Boekhouden.
 Sociale wetgeving.
 Moderne tolen.
 Handels
 correspondentie.

★

Dag- en avondlessen.
 De school waar Vlamingen
 zich thuis voelen.

★

Beter en voordeliger.

VOOR ALLE ONROERENDE
 VERHANDELINGEN IN
 BINNEN- EN BUITENLAND :

RUDI VAN DER PAAL

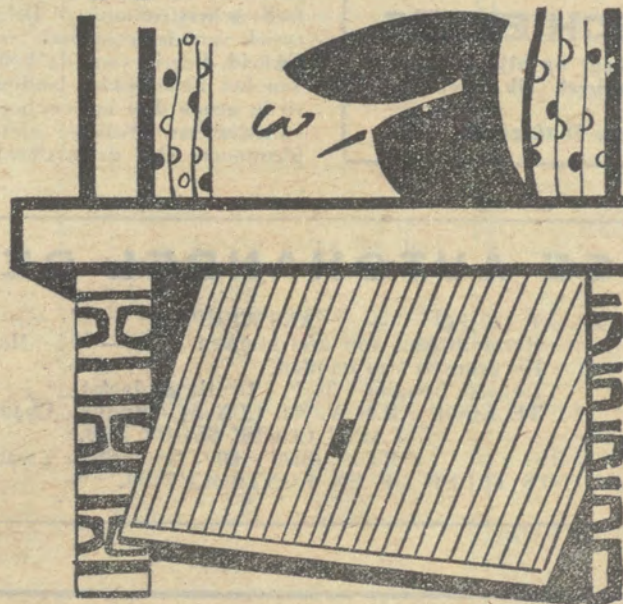
Jan Van Rijswijcklaan 62,
 ANTWERPEN.
 Telefoon : 03/38.91.24.

WAARDE

1000 - FR. bij

aankoop van een
 WENTELPOORT

type ALUGA

Standaarduitvoering
 Poort gans in aluminium. Omlijsting **BREVET**
 in gefosfateerde staalplaat. 23098
 Zeer lichte bediening.
 Automatische sluiting.
 Voordelige prijzen

JEURCLOO

A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN

ZONHOVEN

Weierstraat, 2 - Tel. 011/132.31 & 132.36

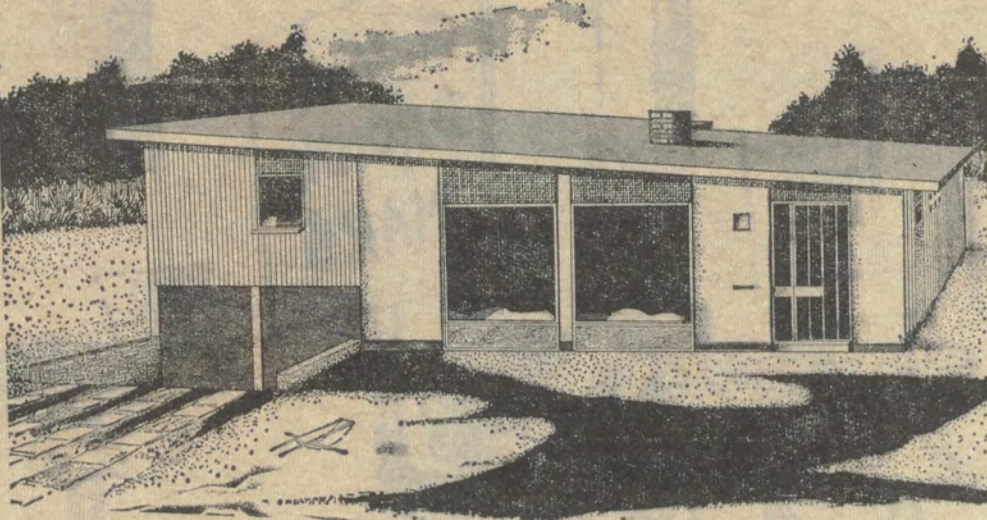
WAAR MEN GAAT LANGS VLAAMSE WEGEN, KOMT MEN HET « ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN » TEGEN !

Wanneer op UW grond ?

- Villa's : modern of klassiek.
- Bungalows : groot en konforabel.
- Huizen : naar ieders beurs en smaak.
- Appartementen : steeds buiten concurrentie.

Speciaal voor Gent :

- Standingvolle residenties : PATRICIA - PATRICK te Destelbergen ; ERASMUS te Wondelgem. Van de 39 reeds 29 verkocht. Prijzen vanaf 617.600 F (akte in handen).
- Mooie villapercelen te DRONGEN/MARIAKERKE in residentieel park.
- Grote keus van bouwgronden in het Gentse.

Breng ons UW idee.

Wij werken het graag uit !

- Degelijke konstruktie volgens beproefde methoden.
- Volledige afwerk door eigen vakmensen.
- Geen administratieve besloemingen.
- Gratis voorlichting op eenvoudige aanvraag.

OM ALLE TROEVEN

IN één HAND TE HEBBEN,

WENDT U ZICH TOT

Het Algemeen Bouwbedrijf KUNNEN n.v.

INLICHTINGEN :

ANTWERPEN

MEIR 18 — Tel. 03/32.92.18.

GENT

ONDERBERGEN 13 — Tel. 09/25.19.23.

GENK

MOLENSTRAAT 39 — Tel. 011/54442.

LET WEL

ALLE ADVERTENTIES VOOR dienen toegestuurd aan onze DIT BLAD PUBLICITEITSDIENST :

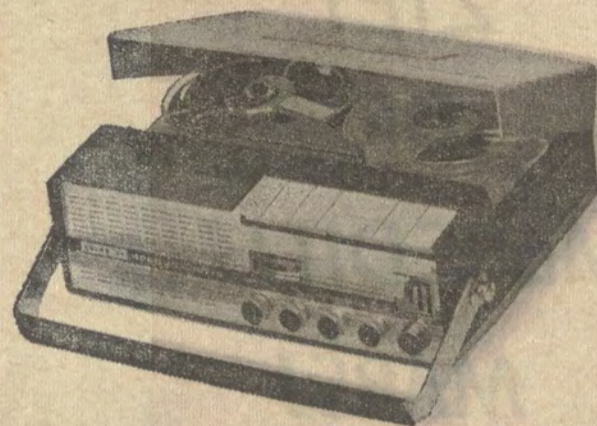
S. De Lie. « Papenhoek ». Berendrecht. Tel. (03) 73.66.59
Ook de zoekertjes kunnen naar dit adres gezonden worden.

LEKEN GEVRAAGD VOOR MISSIEPOST IN KONGO

Zijn er in Vlaanderen nog 5 IDEALISTEN of KEIHARDE REALISTEN (dat is het zelfde) te vinden die voor een paar jaarkes willen komen werken ?

2 REGENTEN, 1 REGENTES, 1 VERPLEEGSTER en 1 SOCIALE ASSISTENTE.

Dringend ! Vertrek begin september van dit jaar...
Inlicht. : Missieclub, paters van de hh. harten, TREMELO (Br.).

GEDURENDE 14 DAGEN : KOOPJES-KERMIS AAN FANTASTISCHE LAGE PRIJZEN OP RADIO'S, TELEVISIE'S, BANDOPNEMERS, ENZ., ENZ.

bij uw specialist

Elektro Akoustiek

«DE GELUIDSBRON»

Lange Leemstraat 32 ANTWERPEN

Telefoon : 33.04.95.

BIJVOORBEELD :

OP MAGNEETBANDEN 35 TOT 40 %.

VERZEKERINGEN

- LEVEN
- AUTO
- HUIS
- INBOEDEL

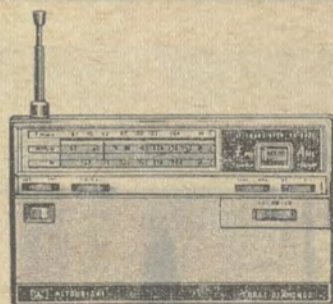
VAN DER PAAL - VOORBRAECK EN Co

Jan Van Rijswijcklaan 62 — ANTWERPEN.

TELEFOON : 03/37.54.38.

MITSUBISHI ELECTRIC CORPORATION

ELECTRA BREE

Boneputstraat 28,

— B R E E —

Telefoon : 651.88

FX-233L

EPEDA
PIRELLI
Dunlopillo
STAR

MATTHIEU'S BEDDENBEDRIJF

TURNHOUTSEBAAN 102, BORGERHOUT - TEL. 35.17.83
RIJSHUIZEN : Diepestraat 64-66, Antw. Tel. 31.01.18
Begijnestraat 39-41, Antw. Tel. 33.47.24 - Gallijfortlei 60, Dourne. Tel. 36.25.22

WIM MAES

DIANALAAN, 10, BERCHEM - Antwerpen. - Tel. : (03) 39.69.34.

- Stelt zijn kandidatuur bij alle Vlamingen in de provinciën Antwerpen, Brabant en Oost-Vlaanderen voor alle verzekeringsvormen : Brand - Leven - Persoonlijke - Familiale - Auto - Wet - Burg Aansprakelijkheid.

- Komt op het eerste verzoek voor :
Overname van bestaande verzekeringspolissen.
Nieuwe zaken bij huwelijk, oprichten zaak, enz.

KREDIET EN FINANCIERINGSVENNOOTSCHAP

— FINANCIERINGEN

— LENINGEN

— HYPOTEKEN 1e en 2e rang.

Jan Van Rijswijcklaan 62 — ANTWERPEN — Telefoon : 03/37.54.38.

onge ...

VON HASSEL
NEEMT GEEN ONTSLAG
Zelfverdedigingsminister.

ORKAAN « HELEN »
BOVEN JAPAN
Weer om geen Honda door
te jagen.

PARA'S
OVER HET KANAAL
Paramakanaal.

WALLINGANTISCHE
KOLDER
Hoe Luikser, Destenaydiger.

REFERENDUM OVER
SPAANSE GRONDWET
Nieuwe Franconstitutie.

GENEESHEREN
AANVAARDEN
REGERINGSVOORSTEL...
... en doen water in hun
Wynen.

KINSJASA WENST
BREUK MET PORTUGAL
Verwijderen der Portugal-
blaas.

GEHEIME ZENDER
IN BRITSE GEVANGENIS
Zenderlinge praktijken!

1.200 TEOLOGEN
TE ROME
Alle theologeerkamers bezet.

OOK NATO-RAAD
VERLAAT FRANKRIJK
Parijs is radeloos.

VONNIS
TEGEN ONWETTIGE
GENEESKUNDE
TE BRUSSEL
Echter niet tegen 206 frans-
talige K.O.O.-artsen.

KONGOLEES
DIPLOMAAT
BIJT BONNSE POLITIE
Ambassadist.

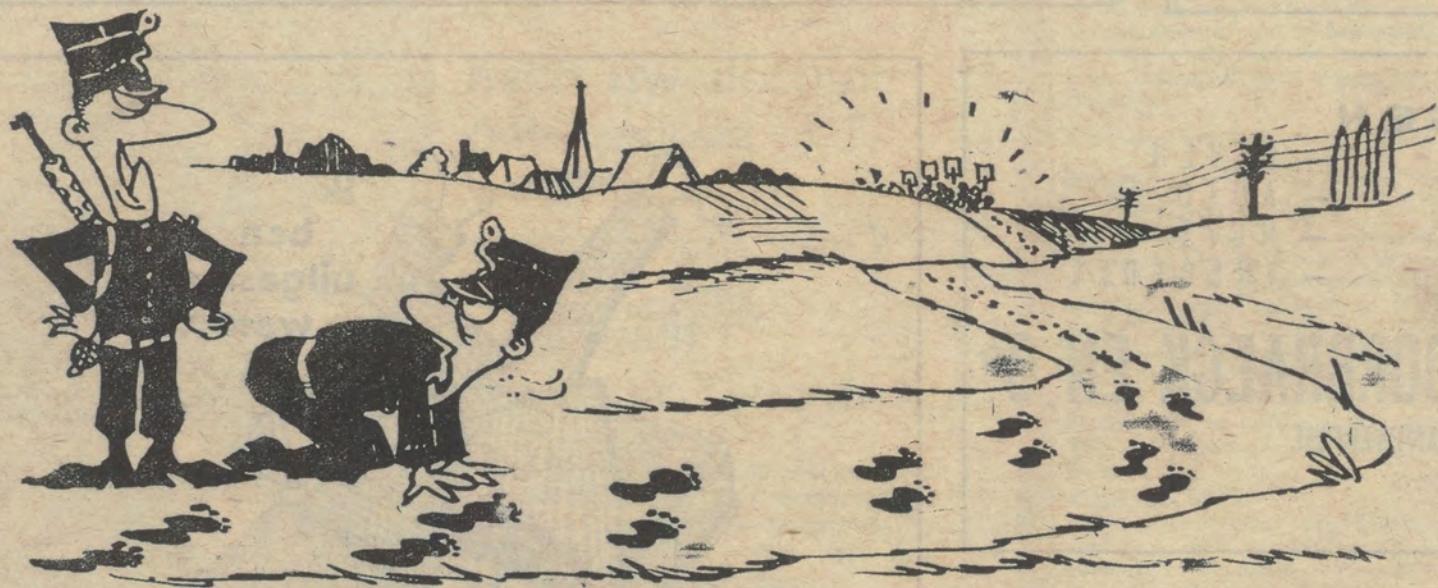
JAPANESE RUIMTEPROEF
MISLUKT
In Japanne gevallen.

DUVIEUSART
TEGEN VLAMINGEN
Ce n'était que duvieusarcas-
me...

... feld

**BRASSER
ZIET
DE
MEREDITH-
MARSJ**

— ...zoals ik al dacht, Omer!... allemaal « zwarten »...

juan de anarchist

